

Κ Α Τ Α Λ Ο Γ Ο Σ
Κ. ΣΧΙΝΑ - Π. ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΟΥ

Κ Α Τ Α Λ Ο Γ Ο Σ

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: ΔΗΜΗΤΡΑ ΑΝΔΡΙΤΣΑΚΗ

ΑΘΗΝΑΙ

1974

KENTRON NEOELLHNIKΩN EPEYNΩN E.I.E.

16

Κ Α Τ Α Λ Ο Γ Ο Σ
Κ. ΣΧΙΝΑ - Π. ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΟΥ

Κ Α Τ Α Λ Ο Γ Ο Σ

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: ΔΗΜΗΤΡΑ ΑΝΔΡΙΤΣΑΚΗ

ΑΘΗΝΑΙ

1974

Π Ε Ρ Ι Ε Χ Ο Μ Ε Ν Α

Πρόλογος Κ. Θ. Δημαρᾶ	ε΄
Εἰσαγωγικὸ σημεῖωμα	1
Διάγραμμα ταξινομήσεως	16
Εὔρετήριον κυρίων ὀνομάτων προσώπων	27

Τὴν ὕλην τῶν ἱστορικῶν ἐρευνῶν ἀποτελεῖ ὁ ἄνθρωπος, ὁ καθ' ἑκάστον ἄνθρωπος, ὅπως καὶ ἂν τὰς ἀντιμετωπίσωμεν: ὑπὸ τὴν παραδοσιακὴν μορφήν τῆς λεγομένης πολιτικῆς ἱστορίας, ὡς ἱστορίαν γραμμάτων, ἰδεῶν, συνειδήσεων, ὡς οἰκονομικὴν ἢ κοινωνικὴν ἱστορίαν. Διὰ τοῦ ἀνθρώπου, τοῦ συγκεκριμένου ἀνθρώπου καὶ μόνου, διεξάγεται, ἐν ἐσχάτῃ ἀναλύσει, ἡ διαδικασία τοῦ ἱστορικοῦ γίνεσθαι. Αὐτὸς εἶναι ὁ φορεὺς του, ἀλλὰ καὶ αὐτὸς ὁ στόχος τῆς ἐρεύνης: κάθε ἄλλη ζήτησίς μας ἀποτελεῖ, ἀπλῶς μέσον.

Πρὸς ὀρθήν, λοιπόν, νόησιν τοῦ ἱστορικοῦ φαινομένου, εἶναι ἀνάγκη κάπου νὰ ὑπάρχῃ ἀποταμιευμένη, διὰ νὰ ἀχθῇ τὴν κατάλληλον στιγμὴν εἰς χρῆσιν τῆς ἐρεύνης, ἡ περὶ τῶν συγκεκριμένων ἀνθρώπων γνῶσις. Παραλλήλως πρὸς τὴν παντὸς εἶδους ἐθνικὴν ἀπογραφὴν, τὴν ὁποίαν ἐζήτησα ὡς προϋπόθεσιν καὶ βάσιν τῆς ἐπιστήμης μας, πρέπει νὰ ἐπιτευχθῇ καὶ ἡ, κατὰ τὸ δυνατόν, εἰς τὸ ἐπίπεδον τοῦ ἀτόμου ἀπογραφὴ: συγκέντρωσις, ταξινομήσις, προαγωγὴ πρὸς τὴν δημοσιότητα, τοῦ πάσης φύσεως ἀρχεῖακοῦ ὕλικου, τοῦ ἐπιτρέποντος διείσδυσιν εἰς τὰς ἀτομικὰς περιπτώσεις, τὴν ἀτομικὴν χαρακτηρολογίαν, δράσεις καὶ ἀλληλεπιδράσεις ἀτόμων.

Ἀπὸ τὸ πνεῦμα τοῦτο ἀγόμενοι οἱ ζῶντες εἰς τὸ Κέντρον Νεοελληνικῶν Ἐρευνῶν ἐπεδίωξαν νὰ συναγάγουν καὶ νὰ περισώσουν μικρὰ ἀτομικὰ ἀρχεῖα, τὰ ὁποῖα τιθέμενα εἰς τὴν διάθεσιν τῶν ἐρευνητῶν, συντελοῦν εἰς τὴν ἐπακρίβωσιν πλείστων περιστατικῶν τῆς μεγάλης ἱστορίας. Ὅπου δὲν λειτουργεῖ ἡ μνήμη, καλλιεργεῖται, ἐπικινδύνως διὰ τὴν ἱστορίαν, ἡ δημιουργικὴ φαντασία: ζητήματα χρονολογίας,

σχέσεων, χαρακτηρολογίας, εἶναι δυνατόν νὰ διαλευκανθοῦν οὕτω μὲ ἀσφάλειαν. Εἰς ἱστορικόν, μάλιστα χῶρον, στερούμενον, ὡς ἐκ τῆς φύσεώς του, ἀπὸ ἐπαρκῆ ἀρχειακὴν κληρονομίαν, αἱ τοιαῦται μικραὶ συναγωγαὶ καθίστανται ἰδιαιτέρως πολύτιμοι.

Ὑπὸ τὸν ὄρον, πάντοτε, τῆς δημοσιότητος. Εἰς τὴν κατεύθυνσιν αὐτὴν πορευόμενον τὸ Κέντρον, παρέχει ἐδῶ τὴν εὐρετηρίασιν τοῦ μικροῦ ἀρχείου Σχινᾶ - Ἀργυροπούλου, τὸ ὁποῖον χάρις εἰς τὴν φωτισμένην γενναιοδωρίαν τῶν κατόχων του, κατέστη ἤδη κτῆμα τῆς ἐρεῦνης¹. Ἡ τακτοποίησίς του, ἡ καταλογογράφησίς του καὶ ἡ σύνταξις τῶν ἀνὰ χεῖρας πινάκων ὀφείλεται εἰς τὴν ἐθελοντικὴν συμπαράστασιν τῆς δεσποινίδος Δήμητρας Ἀνδριτσάκη. Καὶ ἄλλοτε τὸ Κέντρον ἐχρησιμοποίησεν ἐπιτυχῶς ἐθελοντικὰς προσφορὰς τοῦ τύπου αὐτοῦ, καὶ χαίρω πολὺ ὅτι παρέχεται οὕτω ἡ διαβεβαίωσις τοῦ ἀκμαίου ἐνδιαφέροντος νέων φιλολόγων μας διὰ τὴν πρόοδον τῶν ἱστορικῶν ἐρευνῶν. Εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς δεσποινίδος Ἀνδριτσάκη νομίζω σκόπιμον νὰ τονίσω ἰδιαιτέρως καὶ τὴν ἀξιόλογον παρουσίαν τὴν ὁποίαν προτάσσει εἰς τοὺς πίνακας.

Ἄλλως, κινούμενος ἀπὸ σχετικὴν ὑποσημείωσιν τῆς νέας ἐρευνητρίας, χαίρω ὅτι ἔχω τὴν ἀφορμὴν νὰ ἐξάρω τὴν συμβολὴν τῆς Λουκίας Δρούλια, εἰς τὰς καθόλου μὲν ἐργασίας τοῦ Κέντρου Νεοελληνικῶν Ἐρευνῶν ἀπὸ τῆς συστάσεώς του, ἀλλὰ ἰδιαιτέρως ἀφ' ἧς ἐκείνη ἀνέλαβεν ἠδὲ ξημένην μέριμναν ἐπὶ τοῦ ἐπιστημονικοῦ ἔργου του. Κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη, κατὰ τὰ ὁποῖα τὸ Κέντρον ἐπέδειξε σημαντικὰς ἐκδοτικὰς ἐπιδόσεις, ποσοτικῶς καὶ ποιοτικῶς, ἡ παρουσία τῶν φροντίδων τῆς εἰς αὐτὰς εἶναι αἰσθητὴ εἰς ὄντινα, ὡς ἐγώ, ἔχει παρακολουθήσει τὴν ἀπ' ἀρχῆς πορείαν του.

Τὰ δύο πρόσωπα τῶν ὁποίων τὰ κατάλοιπα συνέβαλον εἰς τὸν καταρτισμὸν τοῦ μικροῦ τούτου ἀρχείου ἐνδιαφέρουν εἰς ἄκρον τὸν ἱστοριογράφον τῆς νεοελληνικῆς συνειδήσεως. Τὰ ὅσα γράφει ἡ δεσποινὶς Ἀνδριτσάκη περὶ αὐ-

1. Ὁ ἀνὰ χεῖρας πίναξ εἶναι ὁ δεῦτερος ἐκδιδόμενος τοῦ τύπου τούτου ὑπὸ τοῦ Κ.Ν.Ε. πρβλ. Πίνακες Ἀρχείου Α. Λουριώτη. Ἐπιμ. Β. Π. Παναγιωτόπουλος. Ἀθῆναι 1963.

τῶν εἶναι ἐπαρκῇ διὰ τὴν προσπέλασιν πρὸς τὰς δύο μορφὰς καὶ πρὸς τὰ ὀλίγα ἔγγραφα τῶν ὁποίων περισώζεται ἐδῶ ἡ μαρτυρία. Μοῦ ἀρκεῖ, λοιπόν, νομίζω, νὰ ὑπενθυμίσω ὅτι ἑκάτερος αὐτῶν ἔχει σχέσιν πρὸς ἓνα ἀπὸ τοὺς δύο δημιουργοὺς τῆς νέας ἐλληνικῆς συνειδήσεως: τὸν Ἀδαμάντιον Κοραῖν ὁ Π. Ἀργυρόπουλος τὸν Κωνσταντῖνον Παπαρρηγόπουλον ὁ Κ. Σχινᾶς.

Ἄς σημειώσω παρέργωγος ὅτι τὰ σχετικὰ πρὸς τὴν οἰκογένειαν Σχινᾶ ἔχουν ἀνάγκην μεθοδικῆς ἐπακριβώσεως. Εἰς ταύτην δὲν συνετέλεσαν οὔτε ἡ ἐργασία τοῦ Γιάννη Βλαχογιάννη, Ἱστορικὰ ραπίσματα, 1937, ὅπου ὁ παλαιὸς ἱστοριοδίφης προσπαθεῖ ματαίως νὰ ἀποκρύψῃ τὰς ἀγνοίας του, οὔτε ἡ ἐργασία τῆς Ἑλένης Δ. Μπελιᾶ, Οἱ λόγιοι ἀδελφοὶ Δημήτριος καὶ Μιχαὴλ Γεωργίου Σχινᾶ, ὅπου παρέργωγος μόνον γίνεται λόγος περὶ τοῦ οἰκογενειακοῦ δένδρου. Δυστυχῶς, ὅπως προκύπτει ἀπὸ τὸ εἰς τὴν συλλογὴν μου ληξιαρχικὸν βιβλίον τῆς οἰκογενείας Κ. Σχινᾶ, καὶ ὁ πολὺ ἐγγύτερον πρὸς τὰ πράγματα εὑρεθεὶς Κ. Σχινᾶς ἀνεπαρκῶς ἐγνώριζε τὰ ἀναφερόμενα εἰς τὴν καταγωγὴν καὶ τοὺς κλάδους τῆς οἰκογενείας του.

Πάντως ὁ Κωνσταντῖνος Σχινᾶς ἐπέδειξε θερμὸν ἐνδιαφέρον διὰ τὸν νέον καὶ ὀρφανὸν συνωνόματόν του. Ἴσως ἡ παρουσία τοῦ μέλλοντος ἐθνικοῦ ἱστορικοῦ ὥς ὑπαλλήλου εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Δικαιοσύνης νὰ ὀφείλεται εἰς τὸν Σχινᾶν: εἰς τὴν δίκην Κολοκοτρώνη, ὁ νεαρὸς Κωνσταντῖνος Παπαρρηγόπουλος παρίσταται ὡς πρακτικογράφος της, ἐντεταλμένος νὰ συντάξῃ τὰ πρακτικὰ εἰς τὴν γαλλικὴν, διὰ νὰ τεθοῦν ὑπ' ὄψιν τῆς Ἀντιβασιλείας. Ἀργότερα ὁ Σχινᾶς θὰ φροντίσῃ νὰ ἐξασφαλίσῃ εἰς τὸν Παπαρρηγόπουλον διδακτορικὸν δίπλωμα *in absentia*, ἀπὸ τὸ Πανεπιστήμιον τοῦ Μονάχου, καί, τέλος, τὴν ἰδικήν του ἔδρα θὰ καταλάβῃ ὀλίγον βραδύτερον εἰς τὸ Πανεπιστήμιον ὁ Κωνσταντῖνος Παπαρρηγόπουλος.

Ὁ Περικλῆς Ἀργυρόπουλος ἐγνώρισε τὸ Παρίσι τῶν «τριῶν ἐνδόξων» ἡμερῶν, μὲ τὸν Κοραῖν γέροντα, περικλυόμενον ἀπὸ νέους, φιλελευθέρους, Ἑλληνας σπουδαστάς. Εἰς τὴν κηδεῖαν τοῦ Κοραῖ, αὐτὸς ἐκφωνεῖ τὸν ἐπικήδειον ἐντὸς τοῦ ναοῦ. Πολὺ βραδύτερον, τὸ 1850, δίδει,

ἐντὸς τοῦ Πανεπιστημιακοῦ χώρου, μίαν ἀπὸ τὰς στιλπνο-
τέρας ἀπεικονίσεις τοῦ Κοραῆ, καθ' οὗς χρόνους, ὅπως πα-
ρατηρεῖ σχολιαστὴς ἀρμόδιος, ἡ ἐλληνικὴ παιδεία ἦτο «ἀπο-
μακρυσμένη ἀπὸ τὸ ἰδεολογικὸ καὶ γλωσσικὸ μῆνυμα τοῦ
κοραϊσμοῦ». ¹ Τὸ κείμενον τῆς ὠριμότητος, οὐδαμῶς ὑστέ-
ρει, ὥς πρὸς τὸν παλμόν, τοῦ νεανικοῦ κειμένου. Οἱ τότε ἀντι-
τιθέμενοι πρὸς τὴν ἐπικρατοῦσαν τάξιν ἐπέκριναν πολὺ καὶ
τὴν ὁμιλίαν καὶ τὸν ὁμιλητὴν. Σήμερον, βλέποντες ἐντὸς
τῆς ἱστορικῆς προοπτικῆς, ἀναγνωρίζομεν εἰς τὸν λόγον
ἐκεῖνον τοῦ 1850 μίαν ἀπὸ τὰς ὡραίας ἐπιβιώσεις τοῦ πα-
λαιοῦ γενναίου φαναριωτισμοῦ.

Ἀπὸ τὴν σχέσιν αὐτὴν πρὸς τὸν ἓνα ἢ τὸν ἄλλον κο-
ρυφαῖον τοῦ ἐλληνικοῦ χοροῦ, δὲν φαίνεται νὰ ἐπέζησέ τι
εἰς τὸ ἀρχεῖον. Ἐν τούτοις, ἀφ' ἑνὸς μὲν καλὴ ἐξερεύνησίς
του ἔχει πολλὰ ἄλλα νὰ προσφέρῃ, ἐνῶ, παραλλήλως, ἡ ἐξ
ἐπόπτου θεώρησις τῶν ἀπασχολήσεων καὶ τῶν ἐνδιαφερόν-
των τῶν δύο ἀνδρῶν, φωτίζουσα, ὅπωςδῆποτε, ἀσφαλέ-
στερον τὴν νοοτροπίαν τοῦ ἑνὸς καὶ τοῦ ἄλλου, βοηθεῖ εἰς
τὴν ἀκριβεστέραν γνῶσιν τῶν στοιχείων τὰ ὅποια συνέθε-
σαν τὴν ἡγεσίαν τοῦ νέου ἐλληνισμοῦ.

Κ. Θ. Δ.

1. Βλ. Ἐμμ. Ν. Φραγκίσκος, Τὸ χρονικὸ καὶ τὰ παρακόλουθα
τοῦ θανάτου τοῦ Ἀδαμ. Κοραῆ (1833), εἰς: Σταθμοὶ πρὸς τὴν
νέα ἐλληνικὴ κοινωνία. Ἐπιλεγόμενα Κ. Θ. Δημαρᾶ. Ἀθήνα, 1965.

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Στὸ Κέντρο Νεοελληνικῶν Ἑρευνῶν τοῦ Ἐθνικοῦ Ἰδρύματος Ἑρευνῶν σώζονται, ἀπὸ πρόσφατη δωρεὰ τῆς κ. Α. Κουντουριώτη, τὰ κατάλοιπα τοῦ Ἀρχείου Κ. Σχινᾶ καὶ Π. Ἀργυροπούλου.¹ Ἡ ἀρχειακὴ αὐτὴ συλλογὴ ἀπὸ τὸν πρῶτο κληρονόμο τῆς Θρασύβουλο Ἀργυρόπουλο — ἐγγονὸ τοῦ Περικλῆ Ι. Ἀργυρόπουλου καὶ γιὸ τοῦ Περικλῆ Π. Ἀργυρόπουλου καὶ τῆς Ἑλένης, κόρης τοῦ Κωνσταντίνου Σχινᾶ — πέρασε στὴν κατοχὴ τοῦ γιου τοῦ Ἀλέξανδρου ὁ ὁποῖος τελικὰ τὸ παρεχώρησε στὴν κ. Α. Κουντουριώτη, δισεγγονὴ ἐπίσης τοῦ Περικλῆ Ι. Ἀργυρόπουλου.

Τὰ ἔγγραφα τοῦ Ἀρχείου Σχινᾶ — Ἀργυροπούλου εἶναι τὰ μόνα ποὺ διασώθηκαν ἀπὸ μιὰ μεγάλη πυρκαϊὰ στὴ Δρέσδη ποὺ ἀποτέφρωσε τὸ σπίτι τῆς οἰκογενείας Ἀργυροπούλου, ὅπου φυλάγονταν στὴ διάρκεια τοῦ Β' Παγκοσμίου Πολέμου.

Οἱ πληροφορίες ποὺ ὑπάρχουν σχετικὰ μὲ τὴν ζωὴ καὶ τὴν δράση τῶν δύο αὐτῶν ἀνδρῶν εἶναι πολὺ λίγες, γι' αὐτὸ καὶ τὰ ἔγγραφα ποὺ προέρχονται ἀπὸ τὸ Ἀρχεῖο τους, ἂν καὶ ὀλιγάριθμα, ἀποτελοῦν μιὰ μικρὴ πηγὴ, ἀρκετὰ σημαντικὴ ὅμως, γιὰ τὴν γνώση τῶν πραγμάτων στὰ ὁποῖα ἀναμίχθηκαν.

Γιὰ νὰ διευκολυνθῇ ὁ μελλοντικὸς χρήστης τοῦ Ἀρχείου, θεωρήθηκε σκόπιμο νὰ ἀναφερθοῦν ἐδῶ ὅλα τὰ βιογραφικὰ στοιχεῖα ποὺ μπορέσαμε νὰ συλλέξουμε καὶ ποὺ πιστεύουμε πὼς θὰ τὸν βοηθήσουν στὸ νὰ σχηματίσῃ μιὰ γενικὴ εἰκόνα σχετικὰ μὲ τὴν ζωὴ καὶ τὶς δραστηριότητες τόσο τοῦ Κ. Σχινᾶ ὅσο καὶ τοῦ Π. Ἀργυρόπουλου.

1. Τὸ ἔργο τῆς ταξινομήσεως καὶ καταλογογραφήσεως τῶν καταλοίπων αὐτῶν ἔγινε μέσα στὰ πλαίσια τῶν δραστηριοτήτων τοῦ Κ.Ν.Ε. μὲ τὴν ἐπίβλεψη καὶ τὴν καθοδήγησιν τῆς κ. Λουκίας Δρούλια πρὸς τὴν ὁποία ἐπιθυμῶ νὰ ἐκφράσω, καὶ ἀπὸ τὴν θέσιν αὐτῇ, τὶς θερμὲς μου εὐχαριστίες.

Ὁ Κωνσταντῖνος Σχινᾶς γεννήθηκε στὸ Φανάρι τῆς Κωνσταντινουπόλεως τὸ 1801. Ὁ πατέρας του, Δημήτριος Σχινᾶς, ὑπηρέτησε ὡς πρῶτος Γραμματεὺς τῆς Μεγάλης Ἐκκλησίας τῆς Κωνσταντινουπόλεως, ὡς Γραμματεὺς τῶν ἡγεμόνων Κωνσταντίνου καὶ Ἀλεξάνδρου Μουρούζη τῆς Μολδαβίας, ὡς καπουκεχαγιᾶς Μολδαβίας καὶ Βλαχίας καὶ τέλος, ἐπὶ Ἰωάννου Καρατζᾶ, διετέλεσε Διερμηνεὺς τοῦ Αὐτοκρατορικοῦ Στόλου καὶ πρῶτος καπουκεχαγιᾶς τῆς Βλαχίας.¹ Ἡ μητέρα του Μαρία, ἦταν κόρη τοῦ Λογοθέτου Γαβριὴλ Φεταλᾶ καὶ ἀνεψιὰ τοῦ Μητροπολίτου Νικομηδείας Μελετίου τοῦ Καντακουζηνοῦ.²

Ὁ Σχινᾶς παρακολούθησε τὰ πρῶτα ἐγκύκλια μαθήματα στὴ γενέτειρά του μὲ δάσκαλο τὸν Πλάτωνα Φραγκιάδη καὶ ἓναν Τοῦρκο ποὺ ὀνομαζόταν Λαμῆ. Μετὰ τὴν ἐκρηξὴ τῆς Ἐπαναστάσεως καὶ τὴν φυγὴ τῆς οἰκογενείας του στὴν Βεσσαραβία ἀναχώρησε γιὰ τὴ Γερμανία καὶ τὴ Γαλλία, ὅπου σπούδασε Νομικὰ μὲ δασκάλους τὸν Savigny, τοῦ ὁποῖου τὴν κόρη Elisabeth παντρεύτηκε ἀργότερα³, τὸν Clenton κ.ἄ.

Στὸ διάστημα τῶν σπουδῶν του στὸ ἐξωτερικὸ φαίνεται ὅτι συνδέθηκε μὲ πολλοὺς ἀξιόλογους ἄνδρες, ἀνάμεσα στοὺς ὁποῖους καὶ ὁ Γκαῖτε. Σχετικὸ μὲ τὴν γνωριμία αὐτὴ καὶ τὴ μετάβασή του ἀπὸ τὸ Βερολίνο στὴ Βαϊμάρη τὸν Ὀκτώβριο τοῦ 1825 εἶναι κι ἓνα γράμμα τῆς ποιήτριας Μπεττίνας φὸν Ἀρνιμ πρὸς τὸν Γκαῖτε ὅπου ἀναφέρονται καὶ τὰ ἐξῆς

1. Οἱ πληροφορίες ποὺ ἀφοροῦν σὲ ὠρισμένα μέλη τῆς οἰκογενείας Σχινᾶ ἔχουν ληφθῇ ἀπὸ ἀρχεῖα καὶ στοιχεῖα ποὺ ἀνήκουν στὴν συλλογὴ τοῦ κ. Κ. Θ. Δημαρᾶ.

2. Γιὰ τὸ πλήρες γενεαλογικὸ δέντρο τῆς οἰκογενείας βλ. E.R. R[angabé], *Livre d'or de la noblesse phanariote et des familles princières de Valachie et de Moldavie*. 2ème éd. Athènes, 1904. Γιὰ ἄλλο κλάδο τῆς οἰκογενείας Σχινᾶ βλ. Ἑλένη Δ. Μπελιᾶ, *Οἱ λόγιοι ἀδελφοὶ Δημήτριος καὶ Μιχαὴλ Γεωργίου Σχινᾶ*, περ. «Μνημοσύνη» τ. 2(1969), σ. 174-218

3. Ἐκτὸς ἀπὸ τὴν Elisabeth Savigny ὁ Κ. Σχινᾶς παντρεύτηκε μιὰ κόρη Σπανοπούλου καὶ μετὰ τὸν θάνατο καὶ αὐτῆς τὴν Ἀριστέα, κόρη τοῦ Μεγάλου Λογοθέτη C. Balsche (1847) μὲ τὴν ὁποία ἀπέκτησε δύο τέκνα τὸν Δημήτριο καὶ τὴν Ἑλένη, σύζυγο ἀργότερα τοῦ Περικλῆ Π. Ἀργυρόπουλου.

σχετικά με τὸ νεαρὸ Κωνσταντῖνο Σχινᾶ: «ὁ κομιστὴς εἶναι ἀριστοκράτης ἀπὸ γέννηση καὶ ἀπὸ φρόνημα. Κατάγεται ἀπὸ μία τῶν πρώτων οἰκογενειῶν τῆς Ἑλλάδας. Τὸ ὄνομά του εἶναι Σχινᾶς Μαυροκορδάτος καὶ (ὁ) Ὑψηλάντης εἶναι γαμβρός του. Νέος ἀκόμα ἀποδείχθηκε καλὸς κολυμβητὴς στὰ ταραγμένα κύματα τῆς ζωῆς του. Μὲ ψυχικὴ γαλήνη εἶδε νὰ ναυαγήσουν τὰ πλούτη καὶ τὰ ἀξιώματά του. Μὲ ψυχικὸ μεγαλεῖο ἀντιμετώπισε τὴν πιὸ μεγάλη ἀπώλεια πατέρα καὶ φίλων καὶ μὲ ἀξιοπρέπεια ἐπέρασε ἀπὸ τὶς μεγαλύτερες στενοχώριες. Τὴν γερμανικὴ γλῶσσα ἔμαθε μὲ μιὰ σπάνια ἐξυπνάδα σὲ πολὺ λίγο καιρό. Ἡ ἐπιστημονικὴ του μόρφωση εἶναι πολὺ γερή, ὥστε προκαλεῖ σὲ κάθε συζήτηση ἀληθινὸ θαυμασμό. Καλὸς καὶ εὐγενὴς μὲ ὅλους, ἀπέχτησε τὴ συμπάθεια καὶ τὴν ἀγάπη ὅλων... Θὰ ἐπιθυμοῦσα νὰ πάρῃ ὁ ξενιτεμένος αὐτὸς νέος μαζί του, ἂν ποτὲ γυρίσῃ στὴν πατρίδα του, τὴν πιὸ ὑψηλὴ ἰδέα γιὰ σένα. Τὸ βλέμμα σου ποὺ εἶναι ὁ καθρέφτης τῆς θείας φωτιᾶς, ἄς τὸν εὐλογήσῃ».¹

Γνήσιος ἐκπρόσωπος Φαναριώτη διανοούμενου μὲ ἐξαιρετικὴ μόρφωση καὶ ἀναμφισβήτητες ἱκανότητες, ὁ Κ. Σχινᾶς δὲν ἄργησε νὰ παίξῃ ἐνεργὸ ρόλο στὴν πολιτικὴ ζωὴ τῆς μετεπαναστατικῆς Ἑλλάδος. Ἀφοῦ ἐπέστρεψε ἀπὸ τὸ ἐξωτερικὸ ὅπου εἶχε τελειώσει τὶς σπουδές του (1828), διορίσθηκε ἀπὸ τὸν Ι. Καποδίστρια πρῶτος Πάρεδρος τῆς Γραμματείας τῶν Ἑσωτερικῶν.

Τὸ 1833 ἔλαβε μέρος στὴν μεγάλη ἐπιτροπὴ ποὺ συγκρότησε ἡ Ἀντιβασιλεία γιὰ τὴν διοργάνωση τῆς δημοσίας ἐκπαιδεύσεως. Ἡ ἐπιτροπὴ, ἀποτελούμενη ἀπὸ τοὺς Κ. Σχινᾶ, Ἀλεξ. Σοῦτσο, Ἀναστ. Πολυζωῖδη καὶ ἄλλους, ἐργάστηκε συλλέγοντας στοιχεῖα σχετικὰ μὲ τὶς ἐκπαιδευτικὲς ἀνάγκες τοῦ τόπου. Ἀποτέλεσμα τῶν ἐργασιῶν αὐτῆς τῆς ἐπιτροπῆς ὑπῆρξε ὁ Ὁργανικὸς Νόμος περὶ Ἐκπαιδεύσεως, μὲ τὸν ὁποῖον ἔγιναν γνωστὲς οἱ ἐκπαιδευτικὲς ἐπιδιώξεις τοῦ Κράτους ποὺ σὲ γενικὲς γραμμὲς ἦταν: 1) ἡ σύσταση σχολείων Στοιχειώδους ἐκπαιδεύσεως, Μέσης,

1. Βλ. Ἀλέξανδρος Στάνμετζ, Γκαῖτε καὶ ἡ Νέα Ἑλλάς, στὸ περ. «Κρητικὲς σελίδες», ἔτος 1939, ἀρ. 10-12, σ. 684-685, ὅπου γίνεται ἡ ταύτιση τοῦ Σχινᾶ.

Πανεπιστημίου καὶ Ἀκαδημίας 2) ἡ προικοδότηση τῶν σχολείων αὐτῶν 3) ἡ ἐπιμόρφωση δασκάλων καὶ καθηγητῶν γιὰ τὴν ἐπ'άνδρωσή τους 4) ἡ ἀνέγερση διδασκηρίων 5) ἡ χορήγηση ὑποτροφιῶν 6) ἡ ἱδρυση Τεχνικῶν Σχολῶν 7) ὁ διορισμὸς προσωπικοῦ σὲ ὅλα τὰ σχολεῖα κ.ἄ. Παράλληλα μὲ αὐτό, στὴν προσπάθειά της νὰ ὀργανώσῃ τὴν νομοθεσία τοῦ νεοσυσταθέντος κράτους ἡ Ἀντιβασιλεία ἀνέθεσε τὸ 1833 στὸν Πολυζωῖδῃ καὶ στὸν Σχινᾶ νὰ μεταφράσουν στὰ ἑλληνικὰ τὸν Ποινικὸ Νόμο τοῦ Maurer ποὺ εἶχε στηριχθῇ κυρίως στὸν Βαυαρικὸ Ποινικὸ Κώδικα τοῦ 1813¹ καὶ στίς μεταγενέστερες μεταρρυθμιστικὲς ἐργασίες τῶν ἐτῶν 1822, 1827 καὶ 1831. Ὁ ἑλληνικὸς Ποινικὸς Νόμος, χωρισμένος σὲ τρία βιβλία, περιέλαβε 708 ἄρθρα καὶ δημοσιεύθηκε στίς 10 Ἰανουαρίου 1834 στὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

Τὸν Ὀκτώβριο τοῦ 1833 ὁ Κ. Σχινᾶς διορίσθηκε, ἐπὶ κυβερνήσεως Α. Μαυροκορδάτου, ὑπουργὸς Δικαιοσύνης, Ἐκκλησιαστικῶν καὶ Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως.² Κατὰ τὸ διάστημα τῆς ὑπουργίας του αὐτῆς ἐξέδωσε πολλὰ διατάγματα ἀνάμεσα στὰ ὁποῖα καὶ τὰ ἀκόλουθα: 1) περὶ διαιρέσεως τῶν Ἐπισκοπῶν 2) περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ Ὀρφανοτροφείου Αἰγίνης 3) περὶ συστάσεως Γυμνασίου στὸ Ναύπλιο 4) περὶ ἀνεγέρσεως τοῦ Ναοῦ τοῦ Σωτῆρος στὴν Ἀθήνα 5) περὶ καθηκόντων πρωτοσυγγέλων καὶ ἀρχidiaκόνων 6) περὶ συστάσεως δώδεκα ἀνεξόδων θέσεων στὸ Σχολεῖο Θηλέων Ναυπλίου 7) περὶ συστάσεως Γερμανικῆς Σχολῆς στὸ Ναύπλιο 8) περὶ Δημοτικῶν Σχολείων 9) περὶ προνομίου ἐκδόσεως λεξικοῦ τοῦ Σ. Βυζαντίου 10) περὶ γυναικείων μονῶν 11) περὶ ἀριθμοῦ τῶν γυναικείων μονῶν 12) περὶ ἰδιοκτητῶν μονῶν καὶ ἐκκλησιῶν 13) περὶ διδασκαλίας δι' ἐξόδων τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Ταμείου τριάντα ἱερομονάχων καὶ διακόνων καὶ 14) περὶ ἀνακαλύψεως καὶ διατηρήσεως τῶν ἀρχαιοτήτων.³

1. Ἔργο τοῦ Anselm von Feuerbach.

2. Βλ. Σ. Κτεναβέα, Αἱ ἑλληνικαὶ κυβερνήσεις, αἱ ἐθνικαὶ συνελεύσεις καὶ τὰ δημοψηφίσματα ἀπὸ τὸ 1821 μέχρι σήμερον. Ἀθῆναι 1947, σ. 10.

3. Γιὰ κρίσεις καὶ σχόλια σχετικὰ μὲ τὰ διατάγματα αὐτὰ βλ.

Ὡς ὑπουργὸς τῶν Ἐκκλησιαστικῶν ὁ Κ. Σχινᾶς ἔλαβε μέρος στὶς ἐργασίες τῆς ἐπταμελοῦς ἐπιτροπῆς ποὺ ἀποφάσισε τὴν ἱδρυση τῆς «Ἱερᾶς Συνόδου τοῦ Βασιλείου τῆς Ἑλλάδος».¹ Ἡ ὀργάνωσις τῆς Συνόδου ἔγινε μὲ τέτοιο τρόπο, ὥστε ἡ ἐξάρτησις τῆς Ἐκκλησίας ἀπὸ τὴν Πολιτεία νὰ εἶναι ἀπόλυτη. Ὅπως ἦταν φυσικό, ἡ στάσις τοῦ Κ. Σχινᾶ ὡς ὑπουργοῦ Δικαιοσύνης στὴν πολέμοις δίκη τοῦ Κολοκοτρώνη, ὅπου ἐξεβίασε τὸν Πολυζωΐδη καὶ τὸν Τερτσέτη νὰ ὑπογράψουν τὴν καταδίκη², ἡ συμμετοχὴ τοῦ ἐπιτροπῆς γιὰ τὴν Ἱερὰ Σύνοδο³ καὶ τέλος τὸ διάταγμα περὶ διαλύσεως 412 γυναικείων μονῶν προκάλεσαν μεγάλη δυσἀρέσκεια καὶ ἀντίδραση μὲ ἀποτέλεσμα νὰ παυθῇ ἀπὸ τὴν θέσιν τοῦ καὶ νὰ ἀναχωρήσῃ γιὰ τὴν Εὐρώπην ἀπ' ὅπου ἐπέστρεψε καὶ πάλι τὸ 1836. Ἐνα χρόνον μετὰ τὴν ἐπάνοδό του (1837) διορίστηκε μὲ Β. Διάταγμα⁴ Πρύτανης τοῦ νεο-συσταθέντος Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν καὶ καθηγητῆς τῆς ἀρχαίας ἱστορίας.⁵

Γιὰ τὴν προσωρινὴν στέγασις τοῦ Πανεπιστημίου χρησιμοποιήθηκε τότε τὸ σπίτι τοῦ Κλεάνθη. Ἐπειδὴ, ὅμως, ὁ χώρος δὲν ἐπαρκοῦσε γιὰ τὰς ἀνάγκας τοῦ Πανεπιστημίου, τὸν δεῦτερον χρόνον (1838 - 39) συγκροτήθηκε ἐπιτροπὴ ἀπὸ τοὺς Κ. Σχινᾶ, Γ. Κουντουριώτη, Α. Ζαῖμη, Θ. Κολοκο-

Ἀναστασίου Παππαζαφειροπούλου, Παράλληλοι δημόσιοι βίοι τῶν ὑπουργῶν τοῦ Βασιλείου τῆς Ἑλλάδος, Βιβλίον Α'. Παράλληλοι δημόσιοι βίοι τῶν ὑπουργῶν τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως καὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν. Ἐν Τριπόλει, 1860. σ. 5-7, 17.

1. Βλ. Τ. Ν. Πιπινέλη, Ἡ μοναρχία ἐν Ἑλλάδι 1833-1843. Ἐν Ἀθήναις, 1932. σ. 75-81.

2. Βλ. Γ. Τερτσέτη, Ἀπαντα (ἀναστ. Γ. Βαλέτα) τ. Γ'. Κολοκοτρώνη Ἀπομνημονεύματα. ἔκδ. 3η. Ἀθήνα 1967. σ. 222 καὶ 229.

3. Ἐκτὸς ἀπὸ τὸν Σχινᾶ στὴν ἐπιτροπὴ αὐτὴ εἶχαν λάβει μέρος καὶ οἱ Π. Νοταρᾶς, Θ. Φαρμακίδης, Σ. Βυζάντιος, Σ. Τρικούπης καὶ δύο πρόσφυγες ἀρχιερεῖς.

4. Βλ. Ἐφημερὶς τῆς Κυβερνήσεως, 22 Ἀπριλίου 1837, ἀρ. φύλλου 16.

5. Βλ. Πίναξ τῶν ἐν τῷ Β. Ὁθωνεῖῳ Πανεπιστημίῳ κατὰ τὴν χειμερινὴν ἐξαμηνίαν ἀπὸ πρώτης Ὀκτωβρίου 1837 μέχρι τοῦ Πάσχα 1838 παραδοθησομένων μαθημάτων... Ἀθήνησι, 1837. σ. 14-15.

τρώνη, C. A. Brandis¹, Γ. Α. Ράλλη, Θ. Ράλλη, Γ. Γεννάδιο και Ν. Βάμβα ή όποία με Β. Διάταγμα (23 Φεβρουαρίου 1839) έλαβε επίσημο χαρακτήρα με την έπωνυμία «ή επί τών συνδρομών προς άνέγερσιν του έλληνικοϋ Πανεπιστημίου έπιτροπή». ² 'Ο Σχινᾶς εργάσθηκε με ένθουσιασμό για τόν σκοπό αυτό χρησιμοποιώντας τις γνωριμίες που είχε στο έξωτερικό. Χαρακτηριστική τής προσπάθειάς του αυτής είναι μία έπιστολή που άπευθύνει από την Βιέννη (30 'Ιουνίου 1842) ³ στον 'Οθωνα και στην όποία αναφέρει. . . . «ό,τι τέλος άφορᾷ τὸ Πανεπιστήμιον έμόχθησα άπιστεύτως και επέτυχον τέλος τὸ άποτέλεσμα, ότι ένεθουσίασα όλόκληρον τήν οίκογένειαν Σίνα και αυτόν τόν γηραιόν βαρῶνον Σίναν, όστις εἰς όμοίας περιπτώσεις λίαν δυσχερῶς φθάνει εἰς άποφάσεις, άν όμως εἶπη άπαξ τὸ ναί, κρατεῖ πιστότατα τήν υπόσχесίν του. 'Ο βαρῶνος Σίνας υπεσχέθη μοι ότι θα πράξη τὰ πάντα και θα υποκινήση και άλλους». . . . 'Ο ίδιος ζήλος σχετικά με τήν άνεύρεση πόρων για τήν άνέγερση του Πανεπιστημίου φανερώνεται και σ' ένα σχέδιο έπιστολῆς του προς τόν Ζηνόβιο Πῶπ που βρίσκεται στα κατάλοιπά του.⁴

'Ο Κ. Σχινᾶς δίδαξε, συνολικά στο Πανεπιστήμιο έπτὰ χρόνια: τὸ 1837 (πρύτανις) τὸ 1838 - 41 (άντιπρύτανις) τὸ 1841 (έπίτιμος καθηγητής) τὸ 1844 (τακτικός) τὸ 1846 - 47 (βουλευτής του Πανεπιστημίου) και τὸ 1851 (έπίτιμος καθηγητής). 'Ανάμεσα στα έγγραφά του βρέθηκαν πολλές σημειώσεις ιστορίας που άφοροϋν στις πανεπιστημιακές του παραδόσεις καθώς και άποσπάσματα τής συγγραφῆς του Β' βιβλίου του έργου του «'Ιστορία τών αρχαίων έθνῶν» που, όπως φαίνεται, έμεινε τελικά άνέκδοτο.⁵

1. 'Ο Christian A. Brandis ήλθε τὸ 1837 στην 'Ελλάδα και διετέλεσε επί τρία έτη σύμβουλος του βασιλέως 'Οθωνος.

2. Βλ. Ι. Πανταζίδου, Χρονικόν τῆς πρώτης πεντηκονταετίας του έλληνικοϋ Πανεπιστημίου. . . 'Αθήνησι, 1889. σ. 17.

3. Βλ. Δημητρίου Πετρανάκου, Κοινοβουλευτική ιστορία τῆς 'Ελλάδος, τ. Β'. 'Αθήναι 1946. σ. 280.

4. Βλ. φάκελο άρ. Γ', έγγραφο 6.

5. 'Ο πρώτος τόμος τῆς «'Ιστορίας τών αρχαίων έθνῶν» κυκλοφόρησε στα 1845.

Ἀλλὰ ἡ συμμετοχή του στὰ κοινὰ δὲν περιορίστηκε ἐκεῖ. Ἀπὸ τὰ πρακτικὰ τῆς Ἑλληνικῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἑταιρείας, ποὺ ιδρύθηκε τὸ 1837, φαίνεται ὅτι ὁ Σχινᾶς ὑπῆρξε ἰδρυτῆς — ἐταῖρος καὶ σύμβουλος σ' αὐτὴν ἀπὸ τὸ 1837 ὡς τὸ 1843.

Τὸν Σεπτέμβριο τοῦ 1843 ὁ Σχινᾶς ἀνέλαβε καὶ πάλι τὸ Ὑπουργεῖο Ἐκκλησιαστικῶν καὶ Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως καθὼς καὶ τὸ Ὑπουργεῖο Δικαιοσύνης. Στὸ διάστημα τῆς δεύτερης αὐτῆς θητείας του (3 Σεπτεμβρίου 1843 - 30 Μαρτίου 1844) ἐξέδωσε δύο διατάγματα: 1) περὶ προσδιορισμοῦ τῶν ὁρίων τῆς ἐπισκοπῆς Κυναίθης καὶ 2) περὶ προσωρινοῦ διευθυντοῦ τῆς Ριζαρείου Σχολῆς.

Τέλος, τὸ 1849 διορίζεται ἀπὸ τὸν Ὁθωνα πρεσβευτῆς στὴ Βαυαρία καὶ ἀργότερα (1854) στὴ Βιέννη ὅπου καὶ πέθανε στίς 9/21 Ἰουλίου 1857¹.

Σύγχρονος τοῦ Κ. Σχινᾶ, γόνος καὶ αὐτὸς Φαναριώτικης οἰκογενείας, ὁ Περικλῆς Ἀργυρόπουλος γεννήθηκε τὸ 1809 στὴν Κωνσταντινούπολη. Ὁ πατέρας του Ἰάκωβος Ἀργυρόπουλος διετέλεσε, ἐπὶ Σουλτάνου Μαχμούτ Β', Μεγάλος Διερμηνεὺς καὶ ἡ μητέρα του Μαρία ἦταν κόρη τοῦ ἡγεμόνου τῆς Βλαχίας Ἀλεξάνδρου Σούτσου.² Τὸ 1804 ὁ Ἰάκωβος Ἀργυρόπουλος ὑπηρέτησε στὸ Βερολῖνο ὡς πρέσβυς τῆς Πύλης καὶ μετὰ τὴν ἐπιστροφή του διορίσθηκε ἐπίτροπος Τήνου καὶ Σύρου. Στὴν ἀρχὴ τῆς Ἐπαναστάσεως ὁ Ι. Ἀργυρόπουλος ἐξορίσθηκε στὸ Τζορούμ τῆς Ἀσίας καὶ ὕστερα στὴν Προῦσσα, ὅπου τὸν ἀκολούθησε ὁλόκληρη ἡ οἰκογένειά του. Τὸ 1828 ἡ Πύλη, ποὺ βρισκόταν σὲ δύσκολη θέση λόγω τοῦ πολέμου τῆς μετὰ τὴν Ρωσσία, κάλεσε τὸν Ι. Ἀργυρόπουλο νὰ τὴν ἀντιπροσωπεύσῃ στίς διαπραγματεύσεις ποὺ διεξήγαγε. Ὁ Ἀργυρόπουλος, ὅμως, προτίμησε νὰ ἐπιβιβασθῇ κρυφὰ μαζὶ μὲ τὴν οἰκογένειά του σ' ἓνα γαλλικὸ πλοῖο καὶ νὰ διαφύγῃ στὴν Ἑλλάδα (1829)³.

1. Γιὰ τὸν θάνατο τοῦ Κ. Σχινᾶ βλ. Γ. Λαῖου, Σίμων Σίνας. Ἐν Ἀθήναις, 1972. σ. 153-154.

2. Γιὰ τὴν καταγωγὴ τῆς οἰκογενείας βλ. Σπυρ. Π. Λάμπρου, Τὰ Ἀργυροπούλεια. Ἐν Ἀθήναις, 1910. Βλ. ἐπίσης Ε.Ρ. Ρ[angabé] ἐνθ' ἄνωτ.

3. Βλ. Σπυρ. Π. Λάμπρου, ἐνθ' ἄνωτ., σ. ριη΄

Μετὰ τὴν ἄφιξιν τῆς οἰκογενείας στὴν Ἑλλάδα καὶ γιὰ ἓνα μικρὸ χρονικὸ διάστημα ὁ νεαρός, τότε, Περικλῆς ὑπηρέτησε ὡς γραμματεὺς τοῦ Ψαρριανοῦ πλοιάρχου Κ. Νικοδήμου καὶ ἀργότερα (1830) ἔφυγε γιὰ τὸ Παρίσι γιὰ νὰ ἀσχοληθῇ μὲ τὴν σπουδὴ τῆς Νομικῆς.

Ὅταν ἐπέστρεψε ἀπὸ τὸ Παρίσι στὴν Ἑλλάδα, ἀσχολήθηκε μὲ τὴν δικηγορίαν καὶ τὴν δημοσιογραφίαν, καὶ πολὺ σύντομα (1834) διορίσθηκε μὲ Β. Διάταγμα Ἀντισταγγελεὺς Ἐφετῶν. Τὸ 1837, μὲ τὴν σύστασιν τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, διορίσθηκε καθηγητὴς τοῦ Διοικητικοῦ Δικαίου¹. Ὁ Θ. Ζαῖμης στὸν ἐπικήδειον λόγον του γιὰ τὸν Π. Ἀργυρόπουλον ἀναφέρει ὅτι, καὶ πρὶν ἀπὸ τὸν διορισμὸν του στὸ Πανεπιστήμιον ὁ Ἀργυρόπουλος δίδασκε Δημόσιον Δίκαιον «φρονῶν ὅτι χρησιμώτερος θέλει καταστῆ εἰς τὴν πατρίδα του διὰ τῆς μεταδόσεως γνώσεων αἵτινες τότε δὲν ἦσαν λίαν κοιναί, καὶ προβλέπων, ὅτι ταχέως τὰ ὑπάρχοντα φιλελεύθερα νομοθετήματα ἤθελον στεφανωθῇ διὰ τοῦ Συνταγματικοῦ Χάρτου»².

Στὴ διάρκεια τῆς καθηγεσίας του ὁ Π. Ἀργυρόπουλος δίδαξε τὶς βασικὰς ἀρχὰς τοῦ Συνταγματικοῦ Δικαίου. Στὰ κατάλοιπα τοῦ Ἀρχείου του βρέθηκαν ἀρκετὲς σημειώσεις σχετικὲς μὲ τὶς πανεπιστημιακὰς του παραδόσεις³. Τὸ 1843 ὁ Ἀργυρόπουλος δημοσίευσε τὸ σύγγραμμά του «Δημοτικὴ Διοίκησις ἐν Ἑλλάδι» ὅπου διαφαίνονται τόσο ἡ ἀνεξαρτησία τῶν φρονημάτων του ὅσο καὶ ἡ ἀφοσίωσή του στὶς δημοτικὰς ἐλευθερίας.

Τὸ 1838 - 41 ὁ Π. Ἀργυρόπουλος διετέλεσε Κοσμητὼρ καὶ Συγκλητικὸς τῆς Νομικῆς Σχολῆς, τὸ 1851 - 52 ἐπανεξελέγη Συγκλητικὸς καὶ τὸ 1852 - 53 πρύτανις⁴. Στὸ διάστημα τῆς πρυτανείας του ἐπανεφερε σὲ ἐνέργειαν τὴν διάταξιν περὶ Ἐναισιμίου Διατριβῆς προκειμένου νὰ περιο-

1. Βλ. Διάταγμα περὶ συστάσεως τοῦ Πανεπιστημίου. Ἐφημερὶς τῆς Κυβερνήσεως, 22 Ἀπριλίου 1837, ἀρ. φύλλου 16.

2. Βλ. Θ. Ζαῖμη, Λόγος ἐπικήδειος εἰς Περικλέαν Ἀργυρόπουλον. Ἐφημερὶς «Πρωϊνὸς Κῆρυξ», 23 Δεκεμβρίου 1860, ἀρ. φύλλου 472.

3. Βλ. φάκελο ἀρ. Ε΄.

4. Βλ. Ι. Πανταζίδου, ἐνθ' ἄνωτ. Πίναξ Δ΄.

ρισθῇ ὁ ἀριθμὸς τῶν διδασκόντων¹ καὶ ἀκόμα ἔκανε ὑποχρεωτικὴ τὴν φοίτηση τῶν σπουδαστῶν μετὰ τὴν ἀπαγόρευση ἐκδόσεως ἀποδεικτικοῦ φοιτήσεως πρὶν ἀπὸ τὴν 10ῃ Ἰουνίου τοῦ ἀκαδημαϊκοῦ ἔτους.

Ἡ εὐρεῖα διάνοια, ἡ πολυμάθεια καὶ οἱ ἐξαιρετικὲς ἱκανότητες σὲ συνδυασμὸ μετὰ τὴν ἐσωτερικὴ πολιτικὴ κατάστασι τῆς ἐποχῆς, συνετέλεσαν ὥστε πολὺ σύντομα ὁ Ἀργυρόπουλος νὰ λάβῃ ἐνεργὸ μέρος καὶ στὴν διοίκηση τῆς Πολιτείας. Τὸ 1854, μετέχει στὴν κυβέρνησις Ἀλ. Μαυροκορδάτου καὶ ἀναλαμβάνει τὰ Ὑπουργεῖα Οἰκονομικῶν καὶ Ἐξωτερικῶν².

Στὸ μικρὸ χρονικὸ διάστημα τῆς θητείας του ὡς Ὑπουργοῦ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως (1 Ἰουνίου 1855 - 22 Σεπτεμβρίου 1855) προσπάθησε νὰ συμβάλῃ στὴν βελτίωσίν της μετὰ τὴν ἐκδοσὴ ποικίλων ἐγκυκλίων ἀνάμεσα στίς ὁποῖες καὶ οἱ ἀκόλουθες: 1) Πρόγραμμα περὶ νέου Κανονισμοῦ τῶν μαθημάτων τῶν Γυμνασίων 2) ἐγκύκλιος πρὸς τοὺς δημοδιδασκάλους περὶ Ταμείου Συντάξεως³ 3) ἐγκύκλιος πρὸς τοὺς δημοδιδασκάλους σύμφωνα μετὰ τὴν ὁποία ἡ μισθοδοσία τους ἀπὸ τὸ Δημόσιο καταβάλλεται μία φορὰ τὸν μῆνα 4) ἐγκύκλιος πρὸς τοὺς Σχολάρχας γιὰ τὴν φύλαξιν τῶν ἐγκυκλίων τοῦ Ὑπουργείου στὰ ἀρχεῖα τῶν Σχολείων 5) ἐγκύκλιος διορισμοῦ τακτικῶν ἐπιτροπῶν γιὰ τὸν ἔλεγχον τῶν χρησιμοποιουμένων διδασκτικῶν βιβλίων 6) ἐγκύκλιος γιὰ τὴν τήρησιν τῶν διατάξεων τοῦ ὁδηγοῦ ἀλληλοδιδασκαλίας 7) ἐγκύκλιος πρὸς τοὺς Γυμνασιάρχας στὴν ὁποία ἀναφέρεται ὅτι οἱ διακοπὲς γίνονται γιὰ νὰ δοθῇ ἡ εὐκαιρία στοὺς διδασκάλους νὰ ἀσχοληθοῦν μετὰ τὴν συγγραφὴ διαφόρων διδασκτικῶν βιβλίων 8) διάταγμα συστάσεως δύο νέων σχολείων στὸ Κυριάκι καὶ τὴν Στυλίδαν⁴.

1. Βλ. Ι. Πανταζίδου, ἐνθ' ἄνωτ., σ. 80.

2. Βλ. Σ. Κτεναβέα, ἐνθ' ἄνωτ., σ. 14.

3. Σύμφωνα μετὰ τὴν ἐγκύκλιον αὕτῃ ἀπὸ τὴν 1ῃ Σεπτεμβρίου 1855, τὸ εἰκοστημόριο τῆς μισθοδοσίας τῶν διδασκάλων κρατεῖται καὶ κατατίθεται στὴν τράπεζαν γιὰ νὰ ἀποδοθῇ σὰν σύνταξιν στοὺς ἡλικιωμένους ἢ τοὺς ἀνίκανους νὰ ἐργασθοῦν διδασκάλους.

4. Γιὰ κρίσεις καὶ σχόλια σχετικὰ μετὰ τὰ διατάγματα αὐτὰ βλ. Ἀναστασίου Παππαζαφειροπούλου, ἐνθ' ἄνωτ., σσ. 32 - 34.

Ἄλλὰ ἡ ἱκανότης τοῦ Π. Ἀργυρόπουλου φάνηκε ἀκόμη περισσότερο στὴν διάρκεια τῆς θητείας του ὡς ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν. Μόλις ἀνέλαβε τὰ καθήκοντά του, ἔστρεψε τὴν προσοχή του στὴν ἀναμόρφωση τῆς δημοσίας οἰκονομίας καὶ ἀφοῦ κατώρθωσε νὰ ὀργανώσῃ τὴν οἰκονομικὴ διοίκηση, προέβη σὲ διάφορες μεταρρυθμίσεις τὶς ὁποῖες ἡ κοινὴ γνώμη ἀνέμενε ἀπὸ πολὺ καιρὸ. Ἀνάμεσα στὰ κυριώτερα νομοθετήματα ποὺ θεσπίστηκαν τότε εἶναι καὶ τὰ ἑξῆς: 1) εὐεργετικὸς νόμος περὶ τῶν καθυστερούντων ἀπὸ προικοδοτήσεις 2) νόμος σύμφωνα μὲ τὸν ὁποῖον οἱ ὀφειλέτες καλοῦνται ἀπλῶς, πρὸ τῆς καταδιώξεως, σὲ ἐκούσια ἔκτιση τοῦ χρέους 3) πάγιος νόμος γιὰ τὴν εἰσπραξὴ καὶ βεβαίωση τῶν φόρων 4) προπαρασκευὴ νομοθετήματος γιὰ νέο δασμολόγιο μὲ σκοπὸ τὴν βελτίωση τῶν συναλλαγῶν.

Μετὰ ἀπὸ ὑπηρεσίαν 16 μηνῶν στὸ Ὑπουργεῖο, ὁ Ἀργυρόπουλος ἀποσύρθηκε ἀπὸ τὴν πολιτικὴ καὶ ἐπέστρεψε στὰ καθηγητικὰ του καθήκοντα. Τὸ 1859 ἐξελέγη βουλευτὴς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν¹ καὶ μὲ τὴν ιδιότητα αὐτὴ εἰσηγήθηκε στὴ Βουλὴ τὸ νομοσχέδιο ποὺ εἶχε ὑποβάλλει ὁ Θ. Ζαῖμης γιὰ τὸν Ὀργανισμὸ τοῦ Πανεπιστημίου. Ἡ εἰσήγηση κατετέθη στὴ Βουλὴ χωρὶς ὅμως νὰ ἐπιτευχθῇ ἡ ἐπιψήφηση τοῦ νομοσχεδίου².

Τὸ 1860 ὁ Π. Ἀργυρόπουλος πῆγε στὴν Ρουμανίαν ὡς ἀντιπρόσωπος τοῦ ὀρθοδόξου ἑλληνικοῦ κλήρου τῆς Τουρκίας γιὰ τὸ ζήτημα τῶν μοναστηριακῶν κτημάτων³. Μετὰ τὴν ἐπιστροφή του, ὑποβλήθηκε σὲ ἐγγείρηση στὸν μηρὸ καὶ πέθανε στὶς 16 Δεκεμβρίου 1860.

Γιὰ νὰ ὀλοκληρωθῇ ἡ εἰκόνα τῆς δραστηριότητος καὶ τῶν δύο αὐτῶν δημοσίων ἀνδρῶν, παραθέτουμε στὴν συνέχεια ἕναν κατάλογο τῶν ἐργασιῶν καὶ λόγων τους σὰν μιὰ πρώτη βιβλιογραφικὴ συμβολὴ στὴν πνευματικὴ τους προσφορά.

1. Ἡ Α' ἐν Ἀθήναις Ἐθνικὴ Συνέλευσις εἶχε δώσει στὸ Πανεπιστήμιο τὸ δικαίωμα νὰ ἐκλέγῃ δικό του βουλευτή.

2. βλ. Ἀνωνύμου, Περὶ τοῦ Νέου Κανονισμοῦ τοῦ Πανεπιστημίου καὶ τῆς τύχης τῶν ἐν Ἑλλάδι διδασκόντων κρίσεις τινές. Ἀθήνησι, 1860.

3. βλ. Δ. Α. Δημητριάδης, Ἀπάνθισμα βιογραφικῶν τῶν ἀπὸ τῆς συστάσεως τοῦ ἑλληνικοῦ Πανεπιστημίου ἐκλιπόντων τὸν βίον καθηγητῶν αὐτοῦ· 1837-1916. Ἀθήνησι, 1916. σ. 93-98.

ΕΡΓΑ Κ. ΣΧΙΝΑ

1) Λογίδριον ἐκφωνηθὲν εἰς τὴν ἡμέραν τῆς ἐγκαθιδρύσεως τοῦ Πανεπιστημίου Ὁθωνος ὑπὸ τοῦ κ. Κωνστ. Σχινᾶ, πρυτάνεως. Ἐν Ἀθήναις, 1837.

2) Λόγος ἐκφωνηθεὶς ὑπὸ τοῦ κυρίου Κωνστ. Σχινᾶ κατὰ τὴν γ' Μαΐου ,αωλὴ' περιέχων τὴν ἔκθεσιν τῶν ἐν τῷ Ὁθωνικῷ Πανεπιστημίῳ κατὰ τὴν παύσασαν διοικητικὴν περίοδον γενομένων. Ἐν Ἀθήναις, 1838¹.

3) Ὁ πολιτικὸς τῆς Γαλλίας νόμος μετενεχθεὶς εἰς τὴν νεωτέραν ἐλληνικὴν κατὰ διαταγὴν τῆς κυβερνήσεως ὑπὸ Γ. Βέλλιου, Α. Πολυζωΐδου, Π. Πιτζιπίου καὶ Κωνστ. Δ. Σχινᾶ. Ἐν Ἀθήναις, 1838².

4) Ἱστορία τοῦ Βασιλείου τῆς Βαυαρίας καὶ τοῦ ἐν αὐτῇ ἄρχοντος οἴκου ἐρανισθεῖσα κατ' ἐπιτομὴν ἐκ τῆς τοῦ Μιλβιλέρου Ἱστορίας ἣ ἐπιτέτακται ἐν παραρτήματι καὶ περιληπτικωτάτῃ γενεαλογικῇ πραγματείᾳ περὶ τοῦ Ὁλδεμβουργικοῦ οἴκου. Ἐν Ἀθήναις, 1841.

5) Ἱστορία τῶν ἀρχαίων ἐθνῶν, συνταχθεῖσα ἐν τρισὶ βιβλίοις ὑπὸ Κωνσταντίνου Δ. Σχινᾶ. Βιβλίον πρῶτον περιέχον τὰ Ἀσιανὰ καὶ Λιβυκὰ. Ἀθήνησιν, 1845³.

ΕΡΓΑ Π. ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΟΥ

1) Jus romanum — Droit français. Paris, 1833⁴.

2) Λόγος ἐπιτάφιος ἐκφωνηθεὶς εἰς τὸν τάφον τοῦ ναυάρχου Α. Μιαούλη παρὰ τοῦ Π. Ἀργυροπούλου. Ἐν Ἀθήναις, 1835.

1. Ὁ λόγος δημοσιεύεται στὴν ἐλληνικὴ καὶ γαλλικὴ γλῶσσα.

2. Ὁ Κ. Σχινᾶς μετέφρασε στὸ ἔργο αὐτὸ τὰ ἄρθρα 1101-2231.

3. Τὸ δεύτερο καὶ τρίτο βιβλίον δὲν ἐξεδόθησαν. Ἀποσπάσματα τοῦ Β' βιβλίου σώζονται στὰ κατάλοιπα αὐτοῦ τοῦ ἀρχείου.

4. Διατριβὴ τοῦ Π. Ἀργυροπούλου ποὺ ὑπεβλήθη στὸ Πανεπιστήμιο τοῦ Παρισιῶ (Faculté de Droit).

3) Στοιχεῖα τοῦ Δημοσίου Δικαίου τοῦ Κ. Μακαρέλ, συμβούλου τῆς Ἐπικρατείας καὶ καθηγητοῦ τοῦ Διοικητικοῦ Δικαίου ἐν τῇ Σχολῇ τῶν Παρισίων, μεταφρασθέντα παρὰ τῶν Μ. καὶ Π. Ἀργυροπούλων. Ἐν Ἀθήναις, 1836.

4) Ἡ δίκη τῆς Ἐλπίδος, περιέχουσα τὰ βουλευματα, τὰς ἀποφάσεις καὶ τὸν ἐνώπιον τοῦ Πλημμελειοδικείου λόγον τοῦ κυρίου Π. Ἀργυροπούλου. Ἐν Ἀθήναις, 1837.

5) Δημοτικὴ Διοίκησις ἐν Ἑλλάδι ὑπὸ Περικλέους Ἀργυροπούλου. Ἐν Ἀθήναις, 1843. 2 τόμοι.

6) Προεισαγωγικὴ ἀκρόασις τοῦ Διοικητικοῦ Δικαίου διδασκομένου ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ παρὰ τοῦ καθηγητοῦ Π. Ἀργυροπούλου. Ἐν Ἀθήναις, 1846.

7) Λόγος ἐκφωνηθεὶς τὴν 20 Μαΐου 1850 κατὰ τὴν ἐπέτειον ἐορτὴν τοῦ Πανεπιστημίου παρὰ τοῦ κ. Π. Ἀργυροπούλου, καθηγητοῦ τοῦ Διοικητικοῦ Δικαίου, κατ' ἐντολὴν τῆς Ἀκαδημαϊκῆς Συγκλήτου. Ἐν Ἀθήναις, 1850¹.

8) Λογοδοσία τοῦ Πρυτάνεως Περικλέους Ἀργυροπούλου, κατὰ τὴν ἐγκατάστασιν τῶν ἀκαδημαϊκῶν ἀρχῶν τοῦ 1853 - 1854 σχολαστικοῦ ἔτους. [Ἐνὺ σελίδος τίτλου].

9) Λόγοι ἐκφωνηθέντες τὴν 28 Σεπτεμβρίου 1852 ὑπὸ τοῦ πρώην πρυτάνεως Σπυρίδωνος Πήλικα παραδίδοντος τὴν Πρυτανεῖαν τοῦ Ὁθωνείου Πανεπιστημίου καὶ ὑπὸ τοῦ καθηγητοῦ Περικλέους Ἀργυροπούλου διαδεχομένου αὐτήν. Ἐν Ἀθήναις, 1853².

10) Εἰσαγωγικὴ ἀκρόασις τοῦ Διοικητικοῦ Δικαίου, διδασκομένου ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ παρὰ τοῦ καθηγητοῦ Π. Ἀργυροπούλου στενογραφηθεῖσα καὶ ἐκδοθεῖσα παρὰ τοῦ Ο. Μ. φοιτητοῦ. Ἀθήνησιν, 1855.

11) Λόγος ἐκφωνηθεὶς ὑπὸ τοῦ κυρίου Π. Ἀργυροπούλου, καθηγητοῦ τοῦ Διοικητικοῦ Δικαίου, ἐνώπιον τῶν ἐκλογέων αὐτοῦ κυρίων καθηγητῶν μετὰ τὴν ἐκλογὴν αὐτοῦ ὡς βουλευτοῦ τοῦ Πανεπιστημίου³.

12) Δημοτικὴ Διοίκησις ἐν Ἑλλάδι ὑπὸ Περικλέους

1. Ὁμιλία γιὰ τὸν Ἀδαμάντιο Κοραῖ.

2. Ὁμιλία γιὰ τὸν Ἀλέξανδρο Μαυροκορδατο τὸν ἐξ Ἀπορρήτων.

3. Δημοσιεύθηκε στὸ περιοδικὸ «ὁ Σόλων», ἔτος Α' (1859-60) σ. 59-62.

Ἀργυροπούλου. Ἐκδόσεις δευτέρα. Ἐν Ἀθήναις, 1859. 2 τόμοι.

13) Ἐκθεσίς τῆς Εἰσηγητικῆς Ἐπιτροπῆς περὶ ὀριστικοῦ ὀργανισμοῦ τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν. Ἀθῆναι, 1860.

14) Deux mots sur les finances de la Grèce durant l'administration du 16/28 Mai 1854. Athènes, 1856.

15) Les monastères grecs dans les Principautés danubiennes. Bruxelles, 1861.

Ἐκτὸς ἀπὸ τὰ παραπάνω ἔργα, δημοσιεύθηκαν στὸν «Πρωῖνὸ Κήρυκα» ἀγορεύσεις τοῦ Π. Ἀργυρόπουλου στὴ Βουλὴ καθὼς καὶ μεταφράσεις του στὸ περιοδικὸ «Εὐρωπαϊκὸς Ἑρανιστῆς» ποὺ ἐξέδιδε μαζὶ μὲ τοὺς Κ. Παπαρρηγόπουλο, Α. Ρ. Παγκαβῆ, Α. Σαμουρκάση κ.ἄ.

Τὸ σημαντικώτερο μέρος τῆς ἀρχειακῆς αὐτῆς συλλογῆς ἀποτελοῦν οἱ σημειώσεις τοῦ Κ. Σχινᾶ πρὸς ἀφορρὰν τὴν συγγραφὴν τοῦ Β' βιβλίου τῆς «Ἱστορίας τῶν ἀρχαίων ἐθνῶν» καθὼς καὶ διάφορες ἄλλες σημειώσεις τοῦ ἴδιου στὰ ἑλληνικά, γαλλικά καὶ γερμανικά¹.

Τὰ ἔγγραφα ταξινομήθηκαν εἰδολογικὰ καὶ τοποθετήθηκαν σὲ ἕξ φακέλους μὲ ἑλληνικὴ ἀρίθμηση (Α' - ΣΤ') ἀφοῦ πρῶτα ἔλαβαν ἀριθμὸν εἰσαγωγῆς, ὥστε νὰ εἶναι εὐκόλη σὲ κάθε στιγμὴ ἡ ἀνασύνθεσις τῆς μορφῆς πρὸς ἣν τὸ Ἀρχεῖο ὅταν δωρήθηκε στὸ Κ.Ν.Ε. Μέσα στοὺς φακέλους, τὰ ἔγγραφα ταξιθετήθηκαν χρονολογικὰ μὲ πρῶτον ἔγγραφο ἐκεῖνο πρὸς ὃ ἐφερέ τὴν παλαιότερη χρονολογία, ἐνῶ στὸ τέλος κάθε φακέλου συγκεντρώθηκαν τὰ ἀχρονολόγητα.

Γιὰ κάθε ἔγγραφο τοῦ Ἀρχείου ἐγίνε δελτίον μὲ ἀναλυτικὴ περιγραφὴ (στοιχεῖα περιεχομένου, διαστάσεις, διατήρησις κ.λ.π.). Κάθε δελτίον φέρει ἐπάνω ἀριστερὰ τὸν ταξινομικὸν ἀριθμὸν τοῦ ἐγγράφου καὶ κάτω δεξιὰ τὸν ἀριθμὸν εἰσαγωγῆς τοῦ².

Στὴ συνέχεια παρατίθεται τὸ Διάγραμμα Ταξινόμησης. Λόγῳ τῆς διαφορετικῆς φύσεως τοῦ ὕλικου, κρίθηκε σκόπιμον νὰ δοθῇ ἀναλυτικὴ περιγραφὴ τῶν ἐγγράφων πρὸς ὅτι περιέχονται στοὺς φακέλους Γ' (Ἀλληλογραφία Κ. Σχινᾶ), Δ' (Ποικίλα Κ. Σχινᾶ) καὶ ΣΤ' (Ἀχαρακτήριστα). Πρέπει, ἐπίσης, νὰ σημειωθῇ ἐδῶ ὅτι μέσα στὸν φάκελον ἀριθ. Ε' δημιουργήθηκε ὑποφάκελος μὲ δύο ἔγγραφα (ἀριθ. 24, 25) πρὸς ὅτι ἔχουν ἄμεση σχέσις μὲ τὰ ὑπόλοιπα ἔγγραφα τοῦ ἴδιου φακέλου. Τέλος, στὸν φάκελον μὲ τὴν ἐνδειξὴ «Ἀχαρακτήριστα» (ἀριθ. ΣΤ') τοποθετήθηκαν ἔγγραφα τὰ ὅποια, λόγῳ περιεχομένου ἢ ἑλλειπῶν στοιχείων δὲν μποροῦσαν νὰ ἐνταχθοῦν σὲ καμμιά ἀπὸ τὰς παραπάνω κατηγορίας.

1. Ἡ ἀνάγνωσις τῶν γερμανικῶν ἐγγράφων ἐγίνε χάρις τὴν βοήθειαν τοῦ κ. Γ. Λαῖου πρὸς τὸν ὅποιον ἐπιθυμῶ νὰ ἐκφράσω ἀπὸ τὴ θέσιν αὐτὴν τις θερμὰς μου εὐχαριστίας. Ἐπίσης ἐκφράζω τις θερμὰς μου εὐχαριστίας τὴν δίδα Χρύσα Α. Μαλτέζου, γιὰ τις πολὺτιμες συμβουλὰς καὶ ὑποδείξεις πρὸς ὅτι τόσο πρόθυμα μοῦ παρεῖχε σ' ὅλον τὸ διάστημα αὐτῆς τῆς ἐργασίας.

2. Τώρα τὰ δελτία αὐτὰ ἀπόκεινται στὸ Κ.Ν.Ε.

Μετά τὴν ταξινόμηση καὶ τὴν τοποθέτηση τῶν ἐγγράφων σὲ φακέλους, ἔγινε εὐρετήριο τῶν κυρίων ὀνομάτων προσώπων ποὺ ἀναφέρονται μέσα στὰ ἔγγραφα. Ἀπὸ τὸ εὐρετήριο αὐτὸ ἐξαιρέθηκαν μόνο τὰ ὀνόματα ποὺ περιέχονται στὶς σημειώσεις ἱστορίας τοῦ Κ. Σχινᾶ. Τὸ κεφαλαῖο γράμμα ποὺ συνοδεύει τὸ κάθε ὄνομα παραπέμπει στὸν φάκελο καὶ ὁ ἀριθμὸς ποὺ βρίσκεται μέσα στὴν παρένθεση, στὸ ἔγγραφο ὅπου ἀναφέρεται τὸ ὄνομα.

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΤΑΞΙΝΟΜΗΣΕΩΣ

ΦΑΚΕΛΟΣ Α'	Ἀποσπάσματα τοῦ ἀνεκδότου συγγράμματος τοῦ Κ. Σχινᾶ «Ἱστορία τῶν ἀρχαίων ἐθνῶν» Βιβλίον Β', 1848.	ἀριθ. 1-49
ΦΑΚΕΛΟΣ Β'	Ἀποσπάσματα ποικίλων σημειώσεων πού συνέλεξε ὁ Κ. Σχινᾶς γιὰ τὴν συγγραφή τῆς ἱστορίας του (λ.χ. Γιὰ τὶς πηγές τοῦ Βυζαντινοῦ Δικαίου, γιὰ τὴν ἱστορία τῆς εὐρωπαϊκῆς λογοτεχνίας, γιὰ τὸ ἐμπόριο καὶ τὴν συγκοινωνία τῶν ἀρχαίων λαῶν, γιὰ τοὺς Γαλατικούς πολέμους κ.ἄ.).	ἀριθ. 1-24
ΦΑΚΕΛΟΣ Γ'	Ἀλληλογραφία Κ. Σχινᾶ.	ἀριθ. 1-12
ΦΑΚΕΛΟΣ Δ'	Ποικίλα Κ. Σχινᾶ (ἀποσπάσματα σχεδίου διαθήκης, ἡμερολογίου, σχεδίου ὑπομνήματος κ.ἄ.).	ἀριθ. 1-7
ΦΑΚΕΛΟΣ Ε'	Ἀποσπάσματα σημειώσεων Π. Ἀργυρόπουλου νομικῆς κυρίως φύσεως (λ.χ. Γιὰ τὸ Διοικητικὸ Δίκαιο, γιὰ τὴν φεουδαρχία στὴν εὐρωπαϊκὴ ἱστορία, γιὰ τὸ Συμβούλιο Ἐπικρατείας, γιὰ τὶς θεωρίες τοῦ Ρουσσώ, γιὰ τὴν κοινοτικὴν περιουσία κ.ἄ.). — α) Σχέδιο γνωμοδοτήσεως τοῦ Ὑπουργείου Ἐσωτερικῶν γιὰ τὴν Δημοτικὴν ἐκλογὴν Ἑρμοπόλεως.	ἀριθ. 1-23 ἀριθ. 24

— β) Ἀντίγραφο Βασιλικοῦ Διατά-
γματος σχετικὸν μετὰ τὴν παροχὴν
γαιῶν στοὺς Δήμους.

ἀριθ. 25

ΦΑΚΕΛΟΣ ΣΤ'

Ἀχαρακτῆριστα (λ.χ. Ἀντίγραφο ἀ-
ποφάσεως τοῦ Ἀρείου Πάγου, ἀντί-
γραφο νομοσχεδίου περὶ γραμματο-
σήμου, ἀπόσπασμα βιβλίου ἐλληνικῆς
ἐπιγραφικῆς κ.ἄ.).

ἀριθ. 1-28

ΦΑΚΕΛΟΣ Γ'

1. Πρωτότυπο ἐπιστολῆς τοῦ Γ. Κατακάζη πρὸς τὸν [Κ. Σχινᾶ], 15 Ἀπριλίου 1823. Ἀναφέρεται στοὺς μελλοντικούς γάμους τοῦ ἀδελφοῦ τοῦ Σχινᾶ Ἀλέξανδρου.
— 1 δίφυλλο 24.5×19.5 . Φέρει μεταγενέστερες σημειώσεις.
— Ἀρχ. *J' ai reçu mon cher ami...*
2. Πρωτότυπο ἐπιστολῆς τοῦ Γ. Κατακάζη πρὸς τὸν [Κ. Σχινᾶ], 26 Σεπτεμβρίου 1823. Ἀναφέρει ὅτι τοῦ στέλνει ἐπιστολὴ τοῦ ἀδελφοῦ του Ἀλέξανδρου.
— 1 δίφυλλο 19.5×11.5 .
— Ἀρχ. *Voici mon cher Constantin...*
3. Πρωτότυπο ἐπιστολῆς τοῦ Γ. Κατακάζη πρὸς τὸν [Κ. Σχινᾶ], 8 Φεβρουαρίου 1824. Ἀναφέρεται στὴν ἀσθένεια τῆς μητέρας του καὶ τοῦ θείου του.
— 1 δίφυλλο 9.5×12 .
— Ἀρχ. Ἰδοὺ γράμμα...
4. Πρωτότυπο ἐπιστολῆς τοῦ Γ. Κατακάζη πρὸς τὸν [Κ. Σχινᾶ], 16/28 Ἀπριλίου 1824. Παρηγορεῖ τὸν Σχινᾶ γιὰ τὸν θάνατο τοῦ πατέρα του.
— 1 δίφυλλο 12×19 .
— Ἀρχ. *Une longue et dangereuse maladie...*
5. Πρωτότυπο ἐπιστολῆς τοῦ Γ. Κατακάζη πρὸς τὸν [Κ. Σχινᾶ], 2 Μαρτίου 1835. Ἀναφέρεται στὴν προσεχῆ ἐπιστροφὴ τοῦ Σχινᾶ στὴν Ἀθήνα.
— 1 δίφυλλο 24.5×19.5 .
— Ἀρχ. *J' ai reçu mon cher Constantin...*
6. Σχέδιο ἐπιστολῆς τοῦ Κ. Σχινᾶ πρὸς τὸν Ζην[όβιο] Π[ώπ], 18/30 Ἰουνίου 1842. Ἀναφέρεται στὴν ἐν γένει κατάσταση τοῦ Παν/μίου Ἀθηνῶν καὶ στὴν ἀνάγκη χρηματικῆς βοήθειας γιὰ τὴν ἀνέγερση κτιριακῶν ἐγκαταστάσεων.
— 1 τετράδιο 28.5×22.5 .
— Ἀρχ. *Le nom bien mérité...*
7. Πρωτότυπο ἐπιστολῆς τοῦ [Κ. Σχινᾶ] πρὸς τὴν ἀδελφή του, 11 Σεπτεμβρίου 1850. Ἀναφέρεται στὴν βάρπτιση τοῦ ἀνεψιοῦ του.

- Μονόφυλλο 20.5×12.5 . Φέρει μεταγενέστερες σημειώσεις.
- "Αρχ. In venig Worten...
8. Σχέδιο ἐπιστολῆς τοῦ [Κ. Σχινᾶ] πρὸς τὸν ἀδελφὸ του, 14 Ἰουλίου. Περιέχει ἐντυπώσεις ἀπὸ τὸ ταξίδι του στὸ Μαγδεβοῦργο.
- 1 δίφυλλο 33×20.5 . Φέρει ἐπισυνημμένη μεταγενέστερη σημείωση (βλ. ἔγγραφο ὑπ' ἀριθ. 9).
- "Αρχ. Ἀναχωρήσας ἀπὸ Βερολίνου...
9. Σημείωμα μεταγενέστερο σχετικὸ μὲ τὸ ὑπ' ἀριθ. 8 ἔγγραφο.
- 1 φύλλο 15×20 .
- "Αρχ. Kaum lesbare Schreiben...
10. Πρωτότυπο ἐπιστολῆς τοῦ Γ. Κατακάζη πρὸς τὸν [Κ. Σχινᾶ]. Ἀναφέρεται στὴν ἐπίσκεψή του στὴν πόλιν ποῦ ζεῖ ὁ Σχινᾶς.
- 1 δίφυλλο 24.5×19.5 . Φέρει μεταγενέστερες σημειώσεις.
- "Αρχ. Je vous remercie infiniment...
11. Πρωτότυπο ἐπιστολῆς τοῦ Γ. Κατακάζη πρὸς τὸν [Κ. Σχινᾶ]. Ἀναφέρεται σὲ προσεχῆ τους συνάντησι.
- 1 δίφυλλο 15×9.5 .
- "Αρχ. Tous les jours, toutes les heures...
12. α) Σχέδιο ἐπιστολῆς τοῦ Κωνσταντίνου [Σχινᾶ] πρὸς τὸν πατέρα του μὲ εἰδήσεις γιὰ τὶς σπουδές του β) στὸ φύλλο 2^ν ἐπιστολὴ τοῦ ἴδιου πρὸς τὸν ἀδελφὸ του Ἀλέξανδρο, ὅπου παραπονεῖται γιὰ τὴν ἔλλειψη εἰδήσεων του.
- 1 δίφυλλο 20×16.5 . Φέρει μεταγενέστερες σημειώσεις.
- "Αρχ. α) Ἐν ᾧ ἐκυμαινόμενη... β) Νέμεσις βλοσυρά...

ΦΑΚΕΛΟΣ Δ'

1. Ἀπόσπασμα ἡμερολογίου τοῦ [Κ. Σχινᾶ], 18-21 Σεπτεμβρίου. Ἀναφέρεται σὲ γεγονότα τῆς ἰδιωτικῆς ζωῆς τοῦ φίλου του Ξεν.

- 1 τετράδιο 28.5×19.5 . Φέρει μεταγενέστερες σημειώσεις.
- "Αρχ. 'Απόσπασμα ἐκ τῆς ἐφημερίδος μου, 18 Σεπτεμβρίου Δευτέρα...
2. 'Απόσπασμα σχεδίου διαθήκης τοῦ Κωνσταντίνου [Σχινᾶ].
- 1 δίφυλλο 33×20.5 . Φέρει μεταγενέστερες σημειώσεις.
- "Αρχ. Δηλαδή ἵνα μὴ καταλίπη...
3. Σχέδιο ὑπομνήματος [Κ. Σχινᾶ] πρὸς τὴν Πρυτανεία τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν σχετικὸ μὲ τὴν ὀργάνωση ἐπιμορφωτικῶν ἐκδρομῶν.
- 1 δίφυλλο 29×20 . Φέρει μεταγενέστερες σημειώσεις.
- "Αρχ. Προσκληθέντες κατ' ἐντολήν...
4. Σχέδιο ποιήματος πατριωτικοῦ περιεχομένου τοῦ [Κ. Σχινᾶ].
- 1 δίφυλλο 28×19.5 . Φέρει μεταγενέστερες σημειώσεις.
- "Αρχ. Παντοῦ γίνοντ' ἐξετάσεις...
5. 'Απόσπασμα σημειώσεων [Κ. Σχινᾶ]. Περιέχει ιδέες γιὰ τὴν διακόσμηση τῶν Βασιλικῶν Ἀνακτόρων μὲ σκηνές ἀπὸ τὴν ἑλληνικὴ μυθολογία καὶ ἱστορία.
- 1 δίφυλλο 34.5×22.5 . Φέρει μεταγενέστερες σημειώσεις.
- "Αρχ. Ideen über die in dem...
6. 'Απόσπασμα σημειώσεων [Κ. Σχινᾶ] ἀναφερόμενο στὰ δεινὰ τοῦ ὑποδούλου ἑλληνισμοῦ.
- 2 δίφυλλα 32×20.5 ἀριθ. ἀπὸ τὸν ἴδιο ὡς 13 - 20. Φέρει μεταγενέστερες σημειώσεις.
- "Αρχ. Zu Tragen...
7. 'Απόσπασμα σημειώσεων νομικοῦ περιεχομένου τοῦ [Κ. Σχινᾶ].
- 1 δίφυλλο 21.5×16.5 .
- "Αρχ. Das Gesetz...

ΦΑΚΕΛΟΣ ΣΤ'

1. Σχέδιο με γενικούς όρισμούς περί προνομίων και υποθηκών, με χρονολογία 1804.
— 1 δεκάδιο 29×20 . Φέρει ἀριθ. Α'.
- "Αρχ. Μέρος δέκατον ὄγδοον. Περὶ προνομίων καὶ υποθηκῶν...
2. Σημειώσεις τοῦ Theodor Zelinkan κατὰ τὶς παραδόσεις ἱστορίας καὶ προἱστορίας τοῦ καθηγητοῦ F. Kaiser με χρονολογία 31 Ὀκτωβρίου 1842.
— 12 φύλλα 24×19 .
— "Αρχ. Sueton lieferte eine Beschreibung...
3. Ἀντίγραφο Βασ. Διατάγματος τοῦ 1842. Ἀναφέρεται σὲ γενικὲς διατάξεις ποὺ ἀφοροῦν στὰ Πρωτοδικεῖα.
— 1 δεκάδιο 29.5×20.5 . Φέρει μεταγενέστερες σημειώσεις.
— "Αρχ. Ἐπὶ τῇ προτάσει τῶν ἡμετέρων...
4. Ἀντίγραφο Βασ. Διατάγματος, 4/16 Ὀκτωβρίου 1843. Ἀναφέρεται στὴν πληρωμὴ τοῦ γαλλικοῦ μεριδίου τοῦ δανείου ποὺ εἶχε δοθῇ ἀπὸ τὶς Προστατίδες Δυνάμεις στὴν Ἑλλάδα.
— 1 δίφυλλο 29.5×20.5 . Φέρει μεταγενέστερες σημειώσεις.
— "Αρχ. Sur le rapport sub no. 3373...
5. Ἀντίγραφο ἐπιστολῆς τοῦ Α. Μεταξᾶ πρὸς τὸν Piscatory, 5/17 Ὀκτωβρίου 1843, στὴν ὁποία τὸν πληροφορεῖ ὅτι ὁ βασιλεὺς Ὁθων ἀνέθεσε στὸν Ι. Σοῦτσο τὸν διακανονισμὸ τῆς πληρωμῆς τοῦ γαλλικοῦ μεριδίου τοῦ δανείου τῶν 60 ἑκατ. φράγκων τὸ ὅποῖον εἶχε δοθῇ ὑπὸ τῶν Προστατιδῶν Δυνάμεων στὴν Ἑλλάδα. Στὸ φύλλο 2^ο ἀντίγραφο ἐπιστολῆς τοῦ ἰδίου πρὸς τὸν Ι. Σοῦτσο σχετικὰ μετὰ τὸ ἴδιο θέμα, 8/20 Ὀκτωβρίου 1843.
— 1 δίφυλλο 29.5×20.5 .
— "Αρχ. α) En réponse... β) Le cabinet de S. Mté Le Roi des français...
6. Ἀντίγραφο συνοπτικῆς ἐκθέσεως Α. Μεταξᾶ τοῦ 1843.

- Ἀναφέρεται στὸ ἐξ 60 ἑκατ. φράγκων δοθέν, ὑπὸ τῶν Προστατιδῶν Δυνάμεων, στὴν Ἑλλάδα δάνειο.
— 1 δίφυλλο 29.5×20.5 .
— Ἀρχ. A l' établissement du Royaume Hellénique.
7. Ἀντίγραφο ἐγκυκλίου τοῦ Ὑπ. Ἐξωτερικῶν, 9 Μαΐου 1845, σχετικῆς μὲ τὴν ἀπονομὴ τοῦ παρασήμου τοῦ Σωτῆρος.
— 1 δίφυλλο 31×21.5 . Φέρει μεταγενέστερες σημειώσεις.
— Ἀρχ. Ἐπειδὴ ἐγγίζει ἡ ἐορτὴ τῆς 20ης Μαΐου...
8. Ἀντίγραφο ἀποσπάσματος τῆς ὑπ' ἀριθ. 252 πολ. ἀποφάσεως τοῦ Ἀρείου Πάγου τοῦ 1849.
— Μονόφυλλο 29×17 . Φέρει μεταγενέστερες σημειώσεις.
— Ἀρχ. Ἐπειδὴ κατὰ τὰ 105 καὶ 109 ἄρθρα...
9. Ἀντίγραφο ὑπουργικῆς ἀποφάσεως, Ἀπρίλιος 1853. Περιέχει ὁδηγίες σχετικὰς μὲ τὰ περὶ ἐκτελέσεως τοῦ Σχεδίου Πόλεως ἐκδοθέντα Βασ. Διατάγματα.
— 1 ὀκτάδιο 28.5×20 . Οἱ σελίδες φέρουν ἀριθ. 1 - 12.
— Ἀρχ. Ἐπανειλημμένως παρατηρήθη...
10. Ἀντίγραφο ἀποσπάσματος πεπραγμένων συνελεύσεως εὐρωπαϊκῶν κρατῶν ἡ ὁποία ἔγινε στὴν Κοπεγχάγη τὴν 12η Μαρτίου 1857.
— 1 δίφυλλο 33.5×20.5 ἀκέφαλο. Φέρει μεταγενέστερες σημειώσεις.
— Ἀρχ. Toutefois comme cet accord...
11. Ἀντίγραφο τῆς ὑπ' ἀριθ. 98 ποιν. ἀποφάσεως τοῦ Ἀρείου Πάγου, 6 Σεπτεμβρίου 1858, μὲ τὴν ὁποία ἀναιρεῖται τὸ ὑπ' ἀριθ. 227 βούλευμα τοῦ Ἐφετερίου Ναυπλίου.
— 1 δίφυλλο 29×20 .
— Ἀρχ. Τὸ Δικαστήριον τοῦ Ἀρείου Πάγου...
12. Ἀντίγραφο γνωμοδοτήσεως, 3 Μαΐου 1860, γιὰ τὴν ἐπιψήφισιν τοῦ Νομοσχεδίου περὶ παρατάσεως τῆς ἰσχύος τῶν διατάξεων τοῦ ἀπὸ 20 Μαρτίου 1847 ΝΗ' Νόμου. Στὸ φύλλο 2^ν ἀντίγραφο ἄλλης γνωμοδοτήσεως, 4 Μαΐου 1860, ἀναφερόμενο στὴν παραδοχὴ ὑποβλη-

- θέντος νομοσχεδίου για αναπληρωματική πίστωση 70.000 δρχ. για τὸ ἔτος 1859.
— 1 δίφυλλο 28.5×19.5 .
—"Αρχ. α) Διὰ τοὺς ἐν τῇ αἰτιολογικῇ ἐκθέσει... β) Ἐπειδὴ ἡ ἐκ δρχ. 70.000...
13. Ἀντίγραφο ἀποφάσεως εἰσηγητικῆς ἐπιτροπῆς, 4 Μαΐου 1860, ἀναφερόμενο στὴν ἐπιψήφιση μηνιαίας συντάξεως γιὰ τὸν στρατηγὸ Κανέλλο Δεληγιάννη. Στὸ φύλλο 1^ο ἀντίγραφο ἄλλης ἀποφάσεως εἰσηγητικῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ ὑποβληθέντος νομοσχεδίου ἀναπληρωματικῆς πιστώσεως.
— 1 δίφυλλο 28.5×19.5 .
—"Αρχ. α) Μετ' εὐχαριστήσεως εἶδεν... β) Ἡ ἐκ τῶν τμημάτων εἰσηγητικὴ ἐπιτροπὴ...
14. Ἀντίγραφο ἐγκυκλίου Ἐπιτροπῆς Κοινότητος Στρατῶνων, 13 Ἰουνίου 1849, πρὸς ὅλους τοὺς καπεταναίους. Φέρει ὑπογραφή χ δ λ.
— Μονόφυλλο 31×21 . Δυσανάγνωστο.
—"Αρχ. Εἰδοποιοῦμεν σας ἀδελφοί...
15. Ἐπιστολὴ Oswald πρὸς Georg, 31 Δεκεμβρίου 1880.
— 1 δίφυλλο 19.5×12 .
—"Αρχ. Lieben Georg...
16. Ἀντίγραφο νομοσχεδίου περὶ γραμματοσήμου.
— 1 τετράδιο 29×19.5 . Φέρει ἀριθ. 1 - 7 καὶ μεταγενέστερες σημειώσεις.
—"Αρχ. Νομοσχέδιον περὶ γραμματοσήμου. Πᾶν γράμμα...
17. Σημειώσεις σχετικὲς μὲ τὴν φημολογούμενη αὔξηση τῆς φορολογίας τῆς κορινθιακῆς σταφίδας.
— 1 δίφυλλο 33.5×20.5 .
—"Αρχ. Quelques journaux ont pretendu...
18. Ἀντίγραφο αἰτιολογικῆς ἐκθέσεως τοῦ νομοσχεδίου περὶ γραμματοσήμου τῶν ὑπουργῶν Ἑσωτερικῶν καὶ Οἰκονομικῶν.
— 1 ὀκτάδιο 31×19.5 .
—"Αρχ. Κύριοι, Πρὸς ἄρσιν τῶν δυσκολιῶν...
19. Ἀντίγραφο ἀναφορᾶς σχετικῆς μὲ τὴν «ἀποκλειστικὴ προστασία» τῶν Ἰονίων Νήσων καὶ τῆς ἀνωμαλίας

- πού δημιουργεῖται ἐξ αἰτίας της στήν πολιτική ἰσορροπία τῆς Εὐρώπης.
- 1 δίφυλλο 32×20.5 . Φέρει μεταγενέστερες σημειώσεις.
- "Αρχ. Une grande anomalie...
20. Σημειώσεις νομικοῦ περιεχομένου στὰ λατινικά.
- 1 ἐξάδιο 31×19.5 . Φέρει μεταγενέστερες σημειώσεις.
- "Αρχ. Institutio captatoria...
21. Ἀντίγραφο Βασ. Διατάγματος σχετικὸ μὲ τὴν τροποποίηση ἄρθρων τοῦ Περί Δήμων νόμου τῆς 27ης Δεκεμβρίου 1833.
- 23 φύλλα 29×20 . Φέρει ἀριθ. σελίδων 1 - 45 καὶ μεταγενέστερες σημειώσεις.
- "Αρχ. Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς...
22. Ἀντίγραφο Βασιλικοῦ Διατάγματος ἀναφερόμενο στὴν σύσταση ταμείων τῶν δήμων.
- 1 ἐξάδιο 28×19.5 . Οἱ σελίδες φέρουν ἀριθ. 1 - 11.
- "Αρχ. Περί συστάσεως ταμείων τῶν δήμων...
23. Χειρόγραφος πίναξ περιεχομένων ἐντύπου.
- 1 δίφυλλο 32×21 . Ἀκέφαλο. Φέρει μεταγενέστερες σημειώσεις...
- "Αρχ. κόσμον ἀγαθὰ...
24. Γενεαλογικὲς σημειώσεις βασιλέων τῆς Γαλλίας.
- Μονόφυλλο 25×18 .
- "Αρχ. Louis I, Prince de Condé...
25. Σπάραγμα βιβλίου ἐλληνικῆς ἐπιγραφικῆς στὴν γαλλική, σ. 89 - 112.
- 12 φύλλα 30×23.5 .
- "Αρχ. ΑΣΗΙΕΡΑΣΜΙΣ...
26. Διάφορα τουρκικὰ ρητὰ (Καραμανλίδικα).
- 1 τετράδιο 23.5×17 . Φέρει μεταγενέστερες σημειώσεις.
- "Αρχ. Πειδὲ χεμῆ...
27. Ποίημα στὰ ρωσσικά μὲ τίτλο «Ὁ φυλακισμένος». Ὁ συγγραφέας του θρηνεῖ πού δὲν μπορεῖ νὰ πολεμήσῃ γιὰ τὴν πατρίδα του κλεισμένος στὴν φυλακή.

— 1 δίφυλλο 24×17 . Φέρει μεταγενέστερες σημειώσεις.

—"Αρχ. Uznik, Roman Rodina svjataja.

28. Φάκελος κενός ἐπὶ τοῦ ὁποίου ὑπάρχει μεταγενέστερη σημείωση σχετική μὲ τὶς ἐπιστολὰς τὶς ὁποῖες περιεῖχε.

— 1 φάκελος 17×24 .

—"Αρχ. Auf den Meisten...

ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ
ΚΥΡΙΩΝ ΟΝΟΜΑΤΩΝ
ΠΡΟΣΩΠΩΝ

Ἀθανάσιος, Ν.	ΣΤ' (12)
Ἀλέξανδρος βλ. [Σχινᾶς], Ἀλέξανδρος	
Ἀναργύρου, Α. Χ.	ΣΤ' (12)
Ἀντωνιάδης, Ἐμμ.	ΣΤ' (23)
Ἀντωνόπουλος, Δ. Γ.	ΣΤ' (11)
Ἀργυρόπουλος, Περικλῆς βλ. φάκελο Ε'	
[Ἀργυροπούλου], Εὐφροσύνη	ΣΤ' (28)
[Ἀργυροπούλου], Χαρίκλεια	ΣΤ' (28)
Ἀριστέα βλ. [Σχινᾶς], Ἀριστέα	
Βέλσων, Σαμουήλ βλ. Wilson, Samuel	
Βλάμης, Κ.	ΣΤ' (12)
Βλάσης	Ε' (11)
Βούλγαρης, Α.	ΣΤ' (11)
Γαβριήλ	Γ' (12)
Γκίνης, Ν. Β.	ΣΤ' (12)
Δεληγιάννης, Κανέλλος	ΣΤ' (13)
Δεληγιώργης, Ἐπαμ.	ΣΤ' (11)
Δημήτριος βλ. [Σχινᾶς], Δημήτριος	
Δημητρίου, Κ.	Ε' (24)
Δούκας, Κ.	ΣΤ' (23)
Δουλίδης, Ι.	ΣΤ' (13)
Δρόσος, Δρ. Ν.	ΣΤ' (11)
Εὐγενία	Δ' (1)
Ζαΐμη, Εὐδοκία	Ε' (11)
Ζέγγελης, Δ.	ΣΤ' (11)
Ζέρβας, Παναγιώτης	ΣΤ' (11)
Θεοδωρόπουλος, Γεώργιος	ΣΤ' (11)
Θεοδώρου, Κ.	ΣΤ' (12)

Ίσκος, Α.	ΣΤ' (13)
Καζήρας, Κ.	Ε' (24)
Καῖσαρ, Νικήτας	ΣΤ' (11)
Καλογερᾶς, Ἀλέξιος	ΣΤ' (8)
Κανελλόπουλος, Π.	ΣΤ' (12)
Κανισκιέρης, Π.	Ε' (24)
Καραγιαννόπουλος, Ἰω.	ΣΤ' (13)
Κασσαβέτης, Ἰω.	Ε' (24)
Κεφάλας, Νικήτας Θ.	ΣΤ' (11)
Κεφαλᾶς, Νικόλαος	ΣΤ' (23)
Κημπερόπουλος, Σ.	ΣΤ' (13)
Κοζαδῖνος, Γεώργιος	Δ' (2)
Κοπανίτσης, Σ.	ΣΤ' (13)
Κοραῖς, Α.	ΣΤ' (23)
Κουντουριώτης, Γ.	ΣΤ' (23)
Κουρουσόπουλος, Β.	ΣΤ' (11)
Κωλέττης, Ι.	Γ' (6), ΣΤ' (5,7)
Λουκᾶς, Κ.	ΣΤ' (23)
Μάξιμος, Θ.	ΣΤ' (23)
Μαυρογορδᾶτος, Σ. Ν.	ΣΤ' (23)
Μεταξᾶς, Α.	ΣΤ' (4,5)
Μιλτιάδης	Γ' (7)
Μιχαήλ, Γ.	ΣΤ' (12)
Νέγρης	ΣΤ' (23)
Νοταρᾶς, Α.	ΣΤ' (12)
Ὅθων, βασιλεὺς	Ε' (25), ΣΤ' (3, 4, 5, 21, 22)
Οἰκονομίδης, Β. Ι.	ΣΤ' (11)
Πάγκαλος, Κ.	Δ' (2)
Πάϊκος, Α.	ΣΤ' (11)
Πάλμα, Α. βλ. Palma, Alerino	
Παπαδάκης	Δ' (1)

Παπαρρηγόπουλος, Π.	ΣΤ' (11)
Περρούκας, Δημήτριος	Ε' (11)
Περρωτῆς, Γ.	ΣΤ' (12)
Πιεράκος, Ν.	ΣΤ' (13)
Πολυζωΐδης, Α.	ΣΤ' (11)
Πολυχρονόπουλος, Δ.	ΣΤ' (13)
Προβελέγγιος, Ίω.	ΣΤ' (12)
Προβέντσας, Δ.	ΣΤ' (23)
Π[ώπ], Ζην[όβιος]	Γ' (6)
Ραφφανέλος βλ. Raffenel, Claude D.	
Ρενουάρδος, Α.	ΣΤ' (12)
Ρίζος, Ι. Ραγκαβῆς	ΣΤ' (6)
Ρόσχιν (Roche, général?)	ΣΤ' (23)
Σακελλαράκης, Δ.	ΣΤ' (13)
Σαρδέλης, Δ.	ΣΤ' (11)
Σίνας, Σίμων Γ.	Γ' (6)
Σοῦτσος, Ι.	ΣΤ' (4, 5, 6)
Σπηλιάδης, Π.	ΣΤ' (11)
Σταγχώπ, Α. βλ. Stanhope, Leicester	
[Σχινᾶ], Ἀριστέα	Δ' (2)
[Σχινᾶς], Ἀλέξανδρος	Γ' (1, 3, 7, 12)
[Σχινᾶς,] Δημήτριος	Γ' (7), Δ' (2)
Σχινᾶς, Κωνσταντῖνος βλ. φακέλους Α', Β', Γ', Δ'	
Ταρσῆ	Γ' (2)
Τορτουροπούλα	Δ' (4)
Τρικούπης, Σ.	ΣΤ' (23)
Τσανετάκης, Θ.	ΣΤ' (12)
Τσόκρης, Δ.	ΣΤ' (13)
Φακίριν, Η.	ΣΤ' (23)
Φαρμακίδης, Θ.	ΣΤ' (23)
Χαραλάμπης, Ἀσημ.	ΣΤ' (13)
Χριστόπουλος, Δ. Α.	ΣΤ' (13)

Alopéus, [David]	Γ' (1)
Anastasy d'Alexandrie	Γ' (6)
Beaulieu	ΣΤ' (10)
Bluhme	ΣΤ' (10)
Buchanan, Andrew	ΣΤ' (10)
Catacazy, G.	Γ' (1-5, 10, 11)
Chariclee βλ. [Ἀργυροπούλου], Χαρίκλεια	
Dotezac	ΣΤ' (10)
Du Bois	ΣΤ' (10)
Ephrosyne βλ. [Ἀργυροπούλου], Εὐφροσύνη	
Erdmann	ΣΤ' (10)
Georg	ΣΤ' (15)
Guizot, F.	ΣΤ' (6)
Hanbury	ΣΤ' (10)
Jacob	Γ' (7)
Jaeger	ΣΤ' (10)
Kaiser, F.	ΣΤ' (2)
Krüger	ΣΤ' (10)
Moltke, comte de	ΣΤ' (10)
Oriolla	ΣΤ' (10)
Oswald	ΣΤ' (15)
Palma, Alerino	ΣΤ' (23)
Passy, H.	ΣΤ' (6)

Piscatory, Th.	$\Sigma T'$ (5, 6)
Prosch	$\Sigma T'$ (10)
Raffenel, Claude D.	$\Sigma T'$ (23)
Ruckman, baron de	Γ' (10)
Stanhope, Leicester	$\Sigma T'$ (23)
Tarcisse βλ. Ταρσῆ	
Tegoborski	$\Sigma T'$ (10)
Teran	$\Sigma T'$ (10)
Wetterstedt	$\Sigma T'$ (10)
Wilson, Samuel	$\Sigma T'$ (23)
Zelinkan, Theodor	$\Sigma T'$ (2)

ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑΤΑ ΚΕΝΤΡΟΥ
ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΕΡΕΥΝΩΝ Ε.Ι.Ε.

1. Βιβλιογραφία 'Ελληνικῶν Συμμείκτων. 'Επιμέλεια : Π. Μουλλᾶς. Δευτέρα ἔκδοσις. 1969.
2. Πίνακες 'Αρχείου Α. Λουριώτη. 'Επιμέλεια : Β. Π. Παναγιωτόπουλος. 1963 (ἐξηντλήθη).
3. Σχεδιάσμα 'Ηπειρωτικῆς Βιβλιογραφίας. Αὐτοτελῆ δημοσιεύματα. 'Επιμέλεια : Λ. Δρούλια. 1964 (ἐξηντλήθη).
4. Βιβλιογραφία Μονοφύλλων ἀπὸ τὸ 'Αρχειοφυλακεῖον Λευκάδος (1800 - 1863). 'Επιμέλεια : Σπ. Ι. 'Ασδραχᾶς - Β. Π. Παναγιωτόπουλος. 1966 (ἐξηντλήθη).
5. Quinze ans de Bibliographie Historique en Grèce (1950 - 1964) avec une annexe pour 1966. Deuxième tirage. 1966.
6. Δ. Σ. Γκίνη, Κατάλογος ἑλληνικῶν 'Εφημερίδων καὶ Περιοδικῶν 1811-1863. Δευτέρα ἔκδοσις. 1967 (ἐξηντλήθη).
7. 'Αλφαβητικὴ ἀναγραφὴ τῶν τίτλων τῆς Βιβλιογραφίας Γκίνη - Μέξα (1800 - 1863). 'Επιμέλεια : 'Εμμ. Ι. Μοσχονᾶς. 1968 (ἐξηντλήθη).
8. C. Th. Dimaras - C. Koumariancu - L. Droulia, Modern Greek Culture. A Selected Bibliography. (In English - French - German - Italian). Fourth revised edition. 1974.
9. Cinq ans de Bibliographie Historique en Grèce (1965 - 1969) avec un supplément pour les années 1950 - 1964. Deuxième tirage. 1970.
10. Βιβλιοθήκη Ι. Α. Σαρεγιάννη. Κατάλογος. 1970.
11. Τὰ 'Ελληνικὰ Προεπαναστατικὰ Περιοδικά. Εὕρε-τήρια. Α' 'Αθηνᾶ, Καλλιόπη, Μέλισσα, Τὸ Μουσεῖον. 'Επιμέλεια : 'Αγγελικὴ Γαβαθᾶ-Παναγιωτοπούλου. 1971 (ἐξηντλήθη).
12. 'Ελληνικὴ Βιβλιογραφία Δ. Σ. Γκίνη - Β. Γ. Μέξα (1800 - 1863). Πίνακες ἐκδοτῶν καὶ τόπων ἐκδόσεως. 'Επιμέλεια : Δήμητρα Σκ. Πικραμένου - 'Ιωάννα Ζαμπάφτη. 1971.

13. Βιβλιοθήκη 'Αμίλκα Σ. 'Αλιβιζάτου. Κατάλογος. 'Επιμέλεια : Δήμητρα Σκ. Πικραμένου. 1973.

14. Τρύφ. Εὐαγγελίδου, «'Η παιδεία ἐπὶ Τουρκοκρατίας». Εὐρετήριο. 'Επιμέλεια : Κώστας Θ. Λάμπας. 1973.

15. Quatre ans de Bibliographie Historique en Grèce (1970 - 1973) avec un supplément pour les années 1965 - 1969. Deuxième tirage. 1974.

16. Κατάλοιπα Κ. Σχινᾶ - Π. 'Αργυροπούλου. Κατάλογος. 'Επιμέλεια : Δήμητρα 'Ανδριτσάκη. 1974.

Υ Π Ο Ε Κ Τ Υ Π Ω Σ Ι Ν

Βιβλιογραφία Φιλελληνικῶν 'Εντύπων 1821 - 1833.

Τὰ 'Ελληνικὰ Προεπαναστατικὰ Περιοδικά. Εὐρετήρια.
Β' 'Ερμῆς ὁ Λόγιος.

Βιβλιοθήκη 'Ιερᾶς Μονῆς 'Αγίας Λαύρας Καλαβρύτων.
Κατάλογος.